

Қазақстан
Республикасы
Статистика агенттігі

Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі

Наука и инновационная
деятельность Казахстана
в 2007 году

Астана 2008

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательно ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі

Наука и инновационная деятельность Казахстана в 2007 году

Астана 2008

Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі.
Статистикалық жинақ.
/Редакциясын басқарған Ж.Ы.Омаров/
Астана, 2008 – 79 бет.

Редакция алқасы:

З.Р.Якупова
Қ.Н.Қаппаров
С.Қ.Нұқышева

«Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі» жинағында Қазақстан Республикасында 2005-2007 жылдардағы ғылым мен инновациялық қызметтің жағдайы мен дамуын сипаттайтын статистикалық деректер берілген.

Статистикалық жинақ пайдаланушылардың қалың қауымына: жоғары басқару персоналдарына, кәсіпорындар мен ұйымдардың басқару органдары және қаржы-экономикалық қызметінің қызметкерлеріне, ғылыми, кәсіпкерлік және банк топтарына, профессор-оқытушы құрамына, экономикалық жоғары оқу орындарының аспиранттары мен студенттеріне, басқа да мүдделі тұлғаларға арналған.

Шартты белгілер:

«-» – құбылыс жоқ;
«...» – статистикалық деректер жоқ;
«0,0» – құбылыс шамасы өлшем бірлігінен төмен.
Жекелеген жағдайларда қосындылардың қорытындысы мен жиынтығы арасындағы аздаған алшақтықтар деректерді деңгелектеумен түсіндіріледі.

Наука и инновационная деятельность Казахстана в 2007 году.
Статистический сборник.
/Под редакцией Ж.И.Омарова/ Астана,
2008 – 79 с.

Редакционная коллегия:

З.Р.Якупова
К.Н.Каппаров
С.К.Нукушева

В сборнике «Наука и инновационная деятельность Казахстана в 2007 году» представлены статистические данные, характеризующие состояние и развитие науки и инновационной деятельности в Республике Казахстан за 2005-2007гг.

Статистический сборник предназначен для широкого круга пользователей: высшего управленческого персонала, работников органов управления и финансово-экономических служб предприятий и организаций, научных, предпринимательских и банковских кругов, профессорско-преподавательского состава, аспирантов и студентов экономических вузов, других заинтересованных лиц.

Условные обозначения:

«-» – явление отсутствует;
«...» – нет статистических данных;
«0,0» – величина явления меньше единицы измерения.
В отдельных случаях незначительные расхождения между итогом и суммой слагаемых объясняются округлением данных.

**Мазмұны
Содержание**

Алғы сөз	
Предисловие	8
Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер	
Краткие методологические комментарии	9
1. Ғылымның жағдайы мен дамуының негізгі көрсеткіштері	
Основные показатели состояния и развития науки	19
2. Ғылыми-техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар	
Организации, осуществляющие научно-техническую деятельность....	21
2.1. Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Количество организаций, выполняющих исследования и разработки	21
2.2. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности.....	22
2.3. Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности	23
2.4. Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям	24
3. Ғылым кадрлары	
Кадры науки.....	25
3.1. Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками.....	25
3.2. Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по формам собственности организаций	26
3.3. Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по областям.....	26
3.4. Персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям персонала и типам организаций... 27	27

3.5. Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций.....	29
3.6. Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности.....	30
3.7. Білім деңгейі бойынша зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по уровню образования.....	33
3.8. Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности.....	34
3.9. Жынысы мен жас топтары бойынша зерттеушілер саны Численность исследователей по полу и возрастным группам.....	35
3.10. Ғылым салалары бойынша зерттеушілер саны Численность исследователей по областям науки.....	37
3.11. Зерттеуші әйелдер саны Численность женщин-исследователей.....	37
4. Материалдық-техникалық база	
Материально-техническая база.....	38
4.1. Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок.....	38
4.2. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности.....	39
4.3. Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок по формам собственности.....	40
4.4. Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар Основные средства для исследований и разработок.....	41
4.5. Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки».....	41
4.6. Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтер Нематериальные активы по видам экономической деятельности.....	42

5. Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру	
Выполнение научно-технических работ и финансирование науки	43
5.1. Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ.....	43
5.2. Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности.....	43
5.3. Облыстар бөлінісіндегі ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі Объем научно-технических работ в разрезе областей	44
5.4. Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки	45
5.5. Қаржыландыру көздері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың бөлінуі Распределение внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования	45
5.6. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности	47
5.7. Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по областям	48
5.8. Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат.....	48
5.9. Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ.....	49
5.10. Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки.....	50
5.11. Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок	51
5.12. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности.....	52

5.13. Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками	52
6. Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелілігі Результативность научных исследований и разработок	53
6.1. Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности	53
6.2. Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности	54
6.3. Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған ұйымдар саны Количество организаций, создавших новые технологии и объекты техники	55
6.4. Құрылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество созданных новых технологий и объектов техники.....	55
6.5. Жаңа технология мен техника объектілерін пайдаланған ұйымдар саны Количество организаций, использующих новые технологии и объекты техники	56
6.6. Пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны Количество использованных новых технологий и объектов техники	57
7. Инновациялар Инновации.....	58
7.1. Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий	58
7.2. Өнім өңдеуші кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий обрабатывающей продукции.....	59
7.3. Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий	60
7.4. Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях	62
7.5. Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий по формам собственности	64

7.6.	Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств	65
7.7.	Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств	66
7.8.	Инновациялық өнім көлемі Объем инновационной продукции	66
7.9.	Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера	67
7.10.	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме производства промышленных предприятий	67
7.11.	Өнеркәсіп кәсіпорындарының экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий	68
7.12.	Өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям	70
7.13.	Өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение реализованной инновационной продукции	72
7.14.	Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы Структура затрат на технологические инновации	74
7.15.	Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары Затраты на технологические инновации предприятий по областям	75
7.16.	Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, меншік нысандары бойынша Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности	75
7.17.	Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования	76
7.18.	Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар Затраты на технологические инновации в промышленности	77

Алғы сөз

Қазіргі кезде ғылыми қызметтің дамуында жаңа кезең байқалады, ол іргелі және қолданбалы зерттеулерді қаржыландырудың жыл сайынғы өсуімен, жеке секторлар арқылы ғылыми интеграцияларды ынталандыру есебінен жаңа еңгізілімдерді игеруді жеделдетумен, инновациялық қызметтің дамуына жан-жақты қолдау көрсетумен, зәру экономикалық және әлеуметтік міндеттерді шешуде ғылыми-техникалық әлулетті бағдарлаумен сипатталады.

Экономикалық қатынастардың жалпы жүйесінде инновациялық қызметке маңызды рөл бөлінеді, себебі оның соңғы нәтижелері болатын – өндірістің тиімді артуымен, еңбек өнімділігі мен капиталдың өсуімен, жоғары технологиялық өнімдердің көлемімен елдің экономикалық қуаты айқындалады.

Осы статистикалық жинақта Қазақстанның ғылыми және инновациялық әлуетінің жай-күні мен дамуы туралы ақпарат бар.

Жинақта зерттеулер мен әзірлемелерді атқаратын ұйымдардың саны, персоналдардың саны, зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, кәсіпорын қызметтерінің инновациялық нәтижелері мен өнеркәсіптің жеке объектілерін тіркеу туралы деректер, алдыңғы қатарлы өндірістік технологияларды құру және пайдалану туралы мәліметтер бар. Жинақты дайындау кезінде мемлекеттік статистика органдарының статистикалық байқаулар жүргізу жолымен заңды тұлғалардан, сондай-ақ Ұлттық зияткерлік меншік институтынан алынған деректер пайдаланылған.

Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер жеке бөлімде келтірілген.

2005-2007 жылдардағы ақпарат Қазақстан Республикасы бойынша тұтастай және облыстар бойынша кейінгі бөлімдерде жарияланады:

- ғылым;
- инновациялық қызмет.

Предисловие

В настоящее время наблюдается новый этап в развитии научной деятельности, который характеризуется ежегодным увеличением финансирования фундаментальных и прикладных исследований, ускоренным освоением нововведений за счет стимулирования интеграции науки с частным сектором, всемерное содействие развитию инновационной деятельности, ориентация научно-технического потенциала на решение насущных экономических и социальных задач.

В общей системе экономических отношений инновационной деятельности отводится ключевая роль, так как ее конечными результатами – повышение эффективности производства, ростом производительности труда и капитала, объемом высокотехнологичной продукции – определяется экономическая мощь страны.

Настоящий статистический сборник, содержит информацию о состоянии и развитии научного и инновационного потенциала Казахстана.

В сборнике представлены сведения о числе организаций, выполнявших исследования и разработки, численности персонала, внутренних затратах на исследования и разработки, результаты инновационной деятельности предприятий, данные о регистрации объектов промышленной собственности, создании и использовании передовых производственных технологий. При подготовке сборника использованы данные, полученные органами государственной статистики от юридических лиц путем проведения статистического наблюдения, а также данные Национального института интеллектуальной собственности.

Краткие методологические комментарии приведены в отдельном разделе.

Информация публикуется по Республике Казахстан в целом и по областям за 2005-2007 годы по следующим разделам:

- наука;
- инновационная деятельность.

Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер

Ғылым

Статистикалық деректер ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асыратын кәсіпорындар мен ұйымдарды, сондай-ақ ғылыми-техникалық жұмыстарды орындайтын жоғары оқу орындарын қамтиды. Ұйымдар қызметтің мынадай секторлары бойынша сыныпалады: мемлекеттік, кәсіпкерлік, жоғары білім, жеке коммерциялық емес. Қызмет секторлары Экономикалық ынтымақтастық пен даму ұйымдарының (ЭЫДҰ) ғылыми зерттеулері мен әзірлемелері статистикасы бойынша (Фраскати басшылығы) ресми ұсынымдарға сәйкес келтірілген.

Мемлекеттік сектор құрамына: мемлекеттік басқаруды қамтамасыз ететін және тұтастай қоғам сұранымын қанағаттандыратын министрліктер мен ведомстволардың ұйымдары; толық немесе негізінен үкімет қаржыландыратын және бақылайтын табысты емес ұйымдар жатады.

Кәсіпкерлік секторға: негізгі қызметі өнімдерді өндіру немесе сату мақсатындағы қызметпен байланысты, соның ішінде мемлекет меншігіндегі барлық ұйымдар мен кәсіпорындар; жоғарыда аталған ұйымдарға қызмет көрсететін жеке табысты емес ұйымдар кіреді.

Жоғары білім секторына: қаржыландыру көзі мен құқықтық мәртебесіне қарамастан университеттер мен жоғары оқу орындары, сондай-ақ олардың бақылауындағы немесе олармен қауымдастырылған ғылыми-зерттеу институттары, эксперименттік станциялар, клиникалар кіреді.

Краткие методологические комментарии

Наука

Статистическое обследование охватывает предприятия и организации, осуществляющие научные исследования и разработки, а также высшие учебные заведения, выполняющие научно-технические работы. Организации классифицируются по следующим секторам деятельности: государственный, предпринимательский, высшего образования, частный некоммерческий. Сектора деятельности приведены в соответствии с официальными рекомендациями Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР) по статистике научных исследований и разработок (Руководство Фраскати).

В состав **государственного сектора** входят: организации министерств и ведомств, обеспечивающие управление государством и удовлетворение потребностей общества в целом; неприбыльные организации, полностью или в основном финансируемые и контролируемые правительством.

Предпринимательский сектор включает: все организации и предприятия, чья основная деятельность связана с производством продукции или услуг в целях продажи, в том числе находящиеся в собственности государства; частные неприбыльные организации, обслуживающие вышеназванные организации.

В сектор высшего образования входят: университеты и другие высшие учебные заведения, независимо от источников финансирования и правового статуса, а также находящиеся под их контролем либо ассоциированные с ними научно-исследовательские

Жеке коммерциялық емес сектор пайда табуды көздемейтін жеке ұйымдардан тұрады (кәсіподақ ұйымдары, кәсіби қоғамдар, қоғамдық ұйымдар және т.б.).

Ғылым кадрлары

Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал – шығармашылық қызметі жүйелі негізде жүзеге асырылатын, ғылыми білімдердің жиынтығын көбейтуге және білімдерді қолданатын жаңа салаларды іздеуге бағытталған, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуымен байланысты тікелей қызмет көрсетумен айналысатын адамдар жиынтығы. Зерттеулер мен әзірлемелермен айналысатын персонал зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар (жоғары оқу орындарының тиісті бөлімшелері, өнеркәсіп кәсіпорындары мен басқалары) қызметкерлерінің тізімдік құрамы ретінде ескеріледі.

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрамында төрт санат ерекшеленеді: зерттеушілер, техниктер, көмекші персонал және өзге персонал.

Зерттеушілер – ғылыми зерттеулермен және әзірлемелермен кәсіби айналысатын және жаңа білімді, өнімдерді, әдістер мен жүйелерді құруды, сондай-ақ көрсетілген қызмет түрлерін басқаруды тікелей жүзеге асыратын мамандар. Зерттеушілердің әдетте жоғары кәсіби білімі болады.

Техниктер – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге қатысатын, әдетте зерттеушілердің басшылығымен техникалық қызметтерді орындайтын қызметкерлер.

Көмекші персонал – зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге байланысты қосалқы қызмет атқаратын қызметкерлер: жоспарлы-эконо-

институты, экспериментальные станции, клиники.

Частный некоммерческий сектор состоит из частных организаций, не ставящих своей целью получение прибыли (профсоюзные организации, профессиональные общества, общественные организации и т.д.).

Кадры науки

Персонал, занятый исследованиями и разработками – совокупность лиц, чья творческая деятельность, осуществляемая на систематической основе, направлена на увеличение суммы научных знаний и поиск новых областей применения этих знаний, а также занятых оказанием прямых услуг, связанных с выполнением исследований и разработок. Персонал, занятый исследованиями и разработками, учитывается как списочный состав работников организаций (соответствующих подразделений высших учебных заведений, промышленных предприятий и др.), выполняющих исследования и разработки.

В составе персонала, занятого исследованиями и разработками, выделяются четыре категории: исследователи, техники, вспомогательный персонал и прочий персонал.

Исследователи – специалисты, профессионально занимающиеся научными исследованиями и разработками и непосредственно осуществляющие создание новых знаний, продуктов, процессов, методов и систем, а также управление указанными видами деятельности. Исследователи обычно имеют высшее профессиональное образование.

Техники – работники, которые участвуют в проведении научных исследований и разработок, выполняя технические функции, как правило, под руководством исследователей.

Вспомогательный персонал – работники, выполняющие вспомогатель-

микалық, қаржылық бөлімшелердің, патенттік қызметтердің, ғылыми-техникалық ақпараттар бөлімшелерінің, ғылыми-техникалық кітапханалардың қызметкерлері; монтаж, жөндеу, қызмет көрсету және ғылыми жабдықтар мен приборларды жөндеуді жүзеге асыратын жұмысшылар; тәжірибелік (эксперименттік) өндірістің жұмысшылары; жоғары және орта кәсіби білімі жоқ зертханашылар.

Өзге қызметкерлерге бухгалтерия, кадр қызметі, кеңсе, материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімшелерінің қызметкерлері және т.б. қызметкерлер жатады.

Бөлімде қызметкерлер саны жыл соңына келтіріледі.

Материалдық-техникалық база

Ғылыми ұйымдардың балансына кіретін және олардың негізгі қызмет процесінде пайдаланылатын **зерттеулер мен әзірлемелердің негізгі құралдарына** үйлер мен ғимараттар, беріліс құрылғылары, машиналар, жабдық соның ішінде тәжірибелік-эксперименттік қондырғылар, ғылыми приборлар, автоматтандыру құралдары мен есептеу техникасы, көлік құралдары, аспап, инвентарь және басқалары жатады.

Материалдық негізгі құрал-жабдықтар – ақшалай емес активтер, материалдық-заттай нысаны бар, жылжымайтын мүлікті қоса (жер, үйлер, ғимараттар мен жерге байланысты басқа объектілер), субъектілер тауарлар мен қызметтерді өндіру немесе жеткізу үшін, субъектілерге жалға беру үшін немесе әкімшілік мақсаттар үшін және бір жылдан астам уақытта пайдаланылады деп болжанатын машиналар мен жабдықтар.

Материалдық емес активтер – «сезілмейтін құндылық» берілген және кәсіпорынға ұзақ мерзім бойы неме-

ные функции, связанные с проведением исследований и разработок: работники планово-экономических, финансовых подразделений, патентных служб, подразделений научно-технической информации, научно-технических библиотек; рабочие, осуществляющие монтаж, наладку, обслуживание и ремонт научного оборудования и приборов; рабочие опытных (экспериментальных) производств; лаборанты, не имеющие высшего и среднего профессионального образования.

Прочие работники включают работников бухгалтерии, кадровой службы, канцелярии, подразделений материально-технического обеспечения и т.д.

Численность работников в разделе приводится на конец года.

Материально-техническая база

Основные средства научных исследований и разработок, состоящие на балансе научных организаций и используемые в процессе их основной деятельности, включают здания и сооружения, передаточные устройства, машины, оборудование, в том числе опытно-экспериментальные установки, научные приборы, средства автоматизации и вычислительную технику, транспортные средства, инструмент, инвентарь и др.

Материальные основные средства – неденежные активы, имеющие материально-вещественную форму, включая недвижимость (земля, здания, сооружения и другие объекты, связанные с землей), машины и оборудование, которые используются субъектом для производства или поставки товаров и услуг, для сдачи в аренду другим субъектам либо для административных целей и которые предполагается использовать в течение более чем одного года.

Нематериальные активы – активы, наделенные «неосязаемой цен-

се тұрақты қосымша табыс әкелетін активтер. Материалдық емес активтерге тауарлардың шығарылған орны тіркелген тауарлық белгілер, гудвилл, «ноу-хау», лицензиялар, зияткерлік меншік, ұйымдастыру шығыстары, табиғи ресурстарды пайдалану құқығы, өндірістік ақпараттарды пайдалану құқығы, бағдарламалық қамтамасыз ету және басқалары жатады.

Негізгі капиталға инвестициялар – бұл үйлер мен ғимараттарға; машиналар мен жабдықтарға; малға; өсімдікке; пайдалы қазбаларды барлауға; компьютерлік және бағдарламалық қамтамасыз етуге; әдеби және көркем шығармалардың түпнұсқасына; жаңа ақпаратқа; арнаулы білімге; өндірісте пайдаланылуы бірліктермен шектелетін салым.

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуына жұмсалған ақшалай түрдегі нақты шығыстар.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар ішкі және сыртқы болып бөлінеді.

Ішкі шығындар есепті жыл ішінде кәсіпорындардың өз күшімен орындалады, олар өз кезегінде ағымдағы және күрделі шығындарға бөлінеді. Жұмыс түрлері бойынша іргелі, қолданбалы зерттеулер, әзірлемелер болып топтастырылады.

Сыртқы шығындар – есеп берген ұйымдардың шарттары бойынша тараптық ұйымдар орындаған ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің құны.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер – ғылыми білімнің жиынын көбейту және оларды тәжірибеде қолдануға жаңа салалар іздеу

ностью» и приносящие предприятию дополнительный доход в течение длительного времени или постоянно. К нематериальным активам относят товарные знаки, зарегистрированные места происхождения товаров, гудвилл, «ноу-хау», лицензии, интеллектуальную собственность, организационные расходы, право на пользование природными ресурсами, право на использование производственной информации, программное обеспечение и другие.

Инвестиции в основной капитал – это вложения в здания и сооружения; машины и оборудование; скот; насаждения; разведку полезных ископаемых; компьютерное и программное обеспечение; оригиналы литературных и художественных произведений; новую информацию; специальные знания; использование, которых в производстве ограничивается единицами.

Выполнение научно-технических работ и финансирование науки

Затраты на научные исследования и разработки – фактические расходы в денежной форме на выполнение научных исследований и разработок.

Различают внутренние и внешние затраты на научные исследования и разработки.

Внутренние затраты выполняются собственными силами предприятия в течение отчетного года, в их составе различают текущие и капитальные затраты. Группируются по видам работ фундаментальные, прикладные исследования, разработки.

Внешние затраты – стоимость научных исследований и разработок, выполненных сторонними организациями по договорам с отчитывающейся организацией.

Научные исследования и разработки – научная деятельность,

мақсатында жүйелілік негізде жүзеге асырылатын ғылыми қызмет.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер құрамына іргелі, қолданбалы зерттеулер мен ғылыми-техникалық әзірлемелер кіреді.

Іргелі зерттеулерге жаңа білімдерді пайдалануға байланысты қандай да бір нақты мақсат қоймай жаңа білім алуға бағытталған эксперименттік немесе теориялық зерттеулер жатады. Олардың нәтижесі – болжамдар, теориялар, әдістер, т.с.с. Іргелі зерттеулер алынған ғылыми нәтижелерді іс жүзінде пайдалану мүмкіндіктерін ашу үшін қолданбалы зерттеулер жүргізу туралы ұсыныс берумен, ғылыми жарияланымдар, т.с.с. жасаумен аяқталуы мүмкін.

Қолданбалы зерттеулер дегеніміз – нақты түпнұсқа міндеттерді шешу мақсатында жаңа білімдер алуға бағытталған жаңа маңызды жұмыстар. Қолданбалы зерттеу іргелі зерттеулердің нәтижелерін пайдаланудың мүмкін болатын жолдарын, бұрын қалыптасқан проблемаларды шешудің жаңа әдістерін анықтайды.

Ғылыми-техникалық әзірлемелерге зерттеулер және/немесе практикалық тәжірибе нәтижесінде алынған бар білімге негізделген, және жаңа материалдарды, өнімдерді, процесстерді, құрылғыларды, қызмет көрсетуді, жүйелерді немесе әдістерді құруға бағытталған жүйелік жұмыстар жатады. Бұл жұмыстар сондай-ақ бар объектілерді елеулі жетілдіруге бағытталуы мүмкін.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелігі

Өнеркәсіптік меншік – авторлық құқығы қорғалатын әдебиет пен өнер шығармаларынан басқа зияткерлік меншіктің жеке түрі.

Өнертабыс – техникалық проблемаларды шешу мақсатында білім-

осуществляемая на систематической основе, с целью увеличения суммы научных знаний и поиска новых областей их практического применения.

В состав научных исследований и разработок включаются фундаментальные, прикладные исследования и научно-технические разработки.

К фундаментальным исследованиям относятся экспериментальные или теоретические исследования, направленные на получение новых знаний без какой-либо конкретной цели, связанной с использованием этих знаний. Их результат – гипотезы, теории, методы и т.п. Фундаментальные исследования могут завершаться рекомендациями о проведении прикладных исследований для выявления возможностей практического использования полученных научных результатов, научными публикациями и т.д.

Прикладные исследования представляют собой оригинальные работы, направленные на получение новых знаний с целью решения конкретных практических задач. Прикладные исследования определяют возможные пути использования результатов фундаментальных исследований, новые методы решения ранее сформулированных проблем.

К научно-техническим разработкам относятся систематические работы, которые основаны на существующих знаниях, полученных в результате исследований и/или практического опыта, и направлены на создание новых материалов, продуктов, процессов, устройств, услуг, систем или методов. Эти работы могут быть также направлены на значительное усовершенствование уже имеющихся объектов.

Результативность научных исследований и разработок

Промышленная собственность – частный вид интеллектуальной собственности, за исключением произведе-

ді жүйелендірудің мүмкін болатын түрлерінің бірі, жазбаша түрде алдын ала патентпен және патент түрінде тіркеледі. Құрылғы, әдіс, зат, микроағза, өсімдіктер мен жануарлар клеткаларының тегі, сондай-ақ олардың жаңа мақсаттар бойынша қолдану өнертабыс объектілері бола алады. Өнертабысқа құқықтық қорғау беріледі, егер ол жаңа, өнертабыстық деңгейі (яғни айқын болып табылмаса) бар және өнеркәсіпте қолданылатын болса. Қазақстанда өнертабысқа құқық заңмен қорғалады және Қазақстан Республикасының алдын ала патентімен және Қазақстан Республикасының патентімен куәландырылады.

Қазақстан Республикасының алдын ала патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның қолданылуы ұзартылуы мүмкін, бірақ ол үш жылдан аспауы керек.

Қазақстан Республикасының патенті мәні бойынша сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 20 жыл бойы күшін сақтайды.

Өндіріс құрал-жабдықтары мен тұтыну заттарын, сондай-ақ олардың құрамдас бөліктерін конструкциялық орындау пайдалы модельдерге жаңа тады.

Егер пайдалы модель жаңа және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді.

Пайдалы модельге берілетін Қазақстан Республикасының патенті ресми сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі және 5 жыл бойы күшін сақтайды, оның ұзарту мүмкіндігі бар, бірақ 3 жылдан аспауы керек.

Өнеркәсіптік үлгі – жаңа және сыртқы түрінің елеулі ерекшелікті шешімі бар, оның техникалық және эстетикалық ерекшеліктерінің бірлігі жетілетін бұйым.

дений литературы и искусства, которые охраняются авторским правом.

Изобретение – один из возможных вариантов систематизации знаний с целью решения технической проблемы, фиксируется в письменной форме в виде предпатента и патента. Объектами изобретения могут являться устройства, способ, вещество, штамм микроорганизма, клеток растений и животных, а также их применение по новому назначению. Изобретению предоставляется правовая охрана, если оно является новым, имеет изобретательский уровень (т.е. не является очевидным) и промышленно применимо. В Казахстане право на изобретение охраняется законом и удостоверяется предварительным патентом Республики Казахстан и патентом Республики Казахстан.

Предварительный патент Республики Казахстан выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на три года.

Патент Республики Казахстан выдается после проведения экспертизы по существу и действует в течение 20 лет.

Полезная модель – конструктивное выполнение средств производства и предметов потребления, а также составных частей.

Полезной модели предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если она является новой и промышленно применимой.

Патент Республики Казахстан на полезную модель выдается после проведения формальной экспертизы и действует в течение 5 лет с возможностью продления, но не более чем на 3 года.

Промышленный образец – новое и обладающее существенными отличиями решение внешнего вида изделия, в котором достигается единство его технических и эстетических свойств.

Өнеркәсіптік үлгіге бұйымның сыртқы түрін айқындайтын көркемдік-конструкторлық шешім жатады. Өнеркәсіптік үлгіге Қазақстан Республикасы құқықтық қорғау береді, егер ол жаңа, бірегей және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса.

Өнеркәсіптік үлгіге беретін Қазақстан Республикасының алдын ала патенті 5 жыл бойы күшін сақтайды. Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік үлгіге беретін патенті 10 жыл бойы күшін сақтайды. Өнеркәсіптік үлгіге беретін патенттің қолданылуы ұзартылады, бірақ ол 5 жылдан аспауы керек.

Тауар таңбасы (сондай-ақ қызмет көрсету таңбасы) – бұл бір өндірушілердің тауарлары және/немесе қызметтерін басқа өндірушілердің біртектес тауарлары және/немесе қызметтерінен ажырату үшін пайдаланылатын тіркелген белгі.

Белгіленген тәртіпте тіркелген тауар таңбасы оны пайдалануға толық құқық береді.

Тауар таңбасы ретінде сөздік, кестелік, құрастырылмалы, көлемді, сондай-ақ дыбыстық белгі тіркелуі мүмкін. Тауар таңбасын тіркеу үшін жекелеген заңмен сараптама жасалғаннан кейін белгіленген нысанда өтінім беруі керек, бір жыл өткен соң таңба Мемлекеттік тізілімге енгізіледі және иесіне оның ерекше құқығын куәландыратын куәлік беріледі.

Қазақстан Республикасының тауар таңбасына берілетін куәлігі өтінім берген сәттен бастап 10 жыл бойы күшін сақтайды және оның қолданылу мерзімі әр кезде 10 жылға ұзартылуы мүмкін.

К промышленным образцам относятся художественно-конструкторское решение изделия, определяющие его внешний вид. Промышленному образцу предоставляется правовая охрана Республики Казахстан, если он является новым, оригинальным и промышленно применимым.

Предварительный патент Республики Казахстан на промышленный образец действует в течение 5 лет. Патент Республики Казахстан на промышленный образец действует в течение 10 лет. Действие патента на промышленный образец продлевается, но не более чем на 5 лет.

Товарный знак (а также знак обслуживания) – это зарегистрированное обозначение, используемое для отличия товаров и/или услуг одних производителей от однородных товаров и/или услуг других производителей.

Зарегистрированный в установленном порядке товарный знак позволяет получить исключительное право на его использование.

В качестве товарного знака может быть зарегистрировано словесное, графическое, комбинированное, объемное, а также звуковое обозначение. Для регистрации товарного знака необходимо подавать заявку по установленной форме, после проведения определенной законом экспертизы по истечении года знак вносится в Государственный реестр и владельцу выдается свидетельство, удостоверяющее его исключительное право.

Свидетельство Республики Казахстан на товарный знак действует в течение 10 лет с момента подачи заявки, и срок его действия может продлеваться каждый раз на период 10 лет.

Инновациялар

Инновациялық қызмет – жаңағы идеяларды түрлендіруге байланысты қызмет түрі немесе рынокқа енгізілген

Инновации

Инновационная деятельность – вид деятельности, связанный с трансформацией идей в новый или усовершенствованный

жетілдірілген өнім; практикалық қызметте пайдаланылған жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процесс; элеуметтік қызметтерге жаңа тәсіл. Жиынтығында инновацияға әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды.

Технологиялық инновациялар деп әзірлеменен, сондай-ақ инновацияны енгізумен байланысты ұйымдар қызметі түсіндіріледі. Көбіне өнеркәсіпте – технологиялық жаңа өнімдер мен процестер, сондай-ақ өнімдер мен процестердегі елеулі технологиялық жетілдірулер; қызмет көрсету салаларында – технологиялық жаңа немесе елеулі жетілдірілген қызметтер немесе қызмет өндірудің (табыстаудың) жетілдірілген тәсілдері.

Технологиялық жаңа өнім – бұл технологиялық сипаттамалары (функционалдық белгілері, конструкциялық орындалуы, қосымша операциялар, сондай-ақ қолданылатын материалдар мен компоненттер құрамы) немесе шамаланған пайдаланылуы негізіндегі жаңа, не осыған ұқсас бұрын шығарылған өнімдерден елеулі айырмашылығы бар өнім. Мұндай инновациялар негізіндегі жаңа технологияларда немесе бар технологиялардың жаңа пайдалануға сәйкес келуі немесе зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесін пайдалануда негізделуі мүмкін.

Технологиялық жетілдірілген өнім – бұл, сапалық сипаттамаларды жақсартуға, ең жоғары тиімді компоненттерді немесе материалдарды, бір немесе одан көп техникалық қосалқы жүйелерді жартылай өзгертуді (кешенді өнім үшін) пайдалану арқылы өндірістің экономикалық тиімділігін арттыруға арналған қолда бар өнім.

Инновациялық өнім – түрлі дәрежеде технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнім.

ванный продукт, внедренный на рынке; в новый или усовершенствованный технологический процесс, использованный в практической деятельности; новый подход к социальным услугам. Предполагает комплекс научных-технических, организационных, финансовых и коммерческих мероприятий, которые в совокупности приводят к инновациям.

Под технологическими инновациями подразумевается деятельность организации, связанная как с разработкой, так и с внедрением инноваций. В частности, в промышленности – технологически новых продуктов и процессов, а также значительных технологических усовершенствований в продуктах и процессах; в отраслях сферы услуг – технологически новых или значительно усовершенствованных услуг и новых или усовершенствованных способов производства (передачи) услуг.

Технологически новый продукт – это продукт, чьи технологические характеристики (функциональные признаки, конструктивное выполнение, дополнительные операции, а также состав применяемых материалов и компонентов) или предполагаемое использование принципиально новые, либо существенно отличаются от аналогичных ранее производимых продуктов. Такие инновации могут быть основаны на принципиально новых технологиях, либо на сочетании существующих технологий в новом использовании, либо на использовании результатов исследований и разработок.

Технологически усовершенствованный продукт – это существующий продукт, для которого улучшаются качественные характеристики, повышается экономическая эффективность производства путем использования более высокоэффективных компонентов или материалов, частичного изменения одной или более технических подсистем (для комплексной продукции).

Инновационная продукция –

Мына бұйымдарды қамтиды:

- 1) жаңа (қайта енгізілген) – радикалдық өнімдік инновация;
- 2) жетілдірілген бұйымдар;
- 3) жаңа немесе өндірістің елеулі жетілдірілген әдістерінде құрылған бұйымдар – өзге де инновациялық өнімдер.

Инновациялық белсенді кәсіпорындар – кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі, яғни қандай да бір инновациялық қызмет түрлерімен қамтылған инновациялық-белсенді кәсіпорындар сандарының зерттелетін кәсіпорындардың жалпы санына қатынасы ретінде анықталады.

Өнеркәсіпте инновацияның екі түрін бөліп қарастырады: өнімдік инновация және процестік инновация.

Өнімдік инновацияға технологиялық жаңа және технологиялық жетілдірілген өнімдерді әзірлеу және енгізу кіреді.

Процестік инновацияға технологиялық жаңа немесе өнімдерді табыстау әдістерін қоса технологиялық едәуір жетілдірілген өндірістік әдістерді әзірлеу және енгізу кіреді. Мұндай инновациялар жаңа өндірістік жабдықты, өндірістік процесті ұйымдастырудың жаңа әдістерін немесе олардың жиынтықтарын пайдалануда, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелер нәтижелерін пайдалануда негізделуі мүмкін. Әдетте мұндай инновациялар өндірістің тиімділігін арттыруға немесе кәсіпорындарда бар өнімдерді табыстауға бағытталған, бірақ кәдімгі өндірістік тәсілдерді пайдалана отырып өндіруге немесе жеткізуге келмейтін технологиялық жаңа немесе жетілдірілген өнімдерді өндіруге немесе жеткізуге арналуы мүмкін.

Өнеркәсіпте технологиялық инновацияға мынадай өзгерістер жатпайды:

өнімдердегі (түсінде, сәнінде және т.б.) эстетикалық өзгерістер;

продукция, подвергавшаяся технологическим изменениям разной степени. Охватывает изделия:

- 1) новые (вновь внедренные) – радикальная продуктовая инновация;
- 2) изделия, подвергавшиеся усовершенствованию;
- 3) изделия, основанные на новых или значительно усовершенствованных методах производства – прочая инновационная продукция.

Инновационная активность предприятия – уровень инновационной активности предприятий определяется как отношение количества инновационно-активных предприятий, т.е. занятых какими-либо видами инновационной деятельности, к общему числу обследуемых предприятий.

В промышленности различают два типа инноваций: продуктовые инновации и процессные инновации.

Продуктовые инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых и технологически усовершенствованных продуктов.

Процессные инновации включают в себя разработку и внедрение технологически новых или технологически значительно усовершенствованных производственных методов, включая методы передачи продуктов. Инновации такого рода могут быть основаны на использовании нового производственного оборудования, новых методов организации производственного процесса или их совокупности, а также на использовании результатов исследований и разработок. Такие инновации нацелены, как правило, на повышение эффективности производства или передачи уже существующей на предприятии продукции, но могут предназначаться также и для производства и поставки, технологически новых или усовершенствованных продуктов, которые не могут быть произведены, или поставлены, с использованием обычных производственных методов.

оның конструкциялық орындалуын өзгеріссіз қалдыратын, осы немесе басқа өнімнің параметріне, құрамына, құнына жеткілікті елеулі әсер етпейтін елеусіз техникалық немесе өнімнің сыртқы өзгерісі, сондай-ақ оған енетін материалдар мен компоненттер.

Инновацияға жұмсалған шығындар кәсіпорындар ауқымында орындалатын инновациялық қызметтердің әр түрлі түрлерінің жүзеге асуымен байланысты ақшалай түрдегі нақты шығыстар. Жалпы шығындар құрамына ағымдағы және күрделі шығындар ескеріледі. Инновациялық қызмет түріне қарай, жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар бөліп көрсетіледі;

- заттандырылмаған технологияларды – өнертабыстарды пайдалануға лицензияларды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді, патенттерге құқықты, патентсіз лицензияларды, технологиялық мазмұндағы қызметтерді сатып алуға жұмсалған шығындар;

- өндірістік жобалауға жұмсалған шығындар;

аспаптық дайындыққа, өндірісті ұйымдастыруға және іске қосуға; жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты дайындыққа және қайта дайындыққа жұмсалған шығындар;

- жаңа немесе жетілдірілген өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындар;

- жаңа өнімдерді рынокқа шығару бойынша маркетингтік зерттеулерге жұмсалған шығындар.

В промышленности к технологическим инновациям не относят следующие изменения:

- эстетические изменения в продуктах (в цвете, декоре и т.п.);

- незначительные технические или внешние изменения в продукте, оставляющие неизменным его конструктивное исполнение, не оказывающие достаточно заметного влияния на параметры, свойства, стоимость того или иного изделия, а также входящих в него материалов и компонентов.

Затраты на инновации – фактические расходы в денежном выражении, связанные с осуществлением различных видов инновационной деятельности, выполняемой в масштабе предприятия. В составе общих затрат учитываются текущие и капитальные затраты. В зависимости от вида инновационной деятельности выделяются – затраты на научные исследования и разработки, связанные с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение неовещественных технологий – лицензий на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей, прав на патенты, бесплатных лицензий, услуг технологического содержания;

- затраты на производственное проектирование;

- затраты на инструментальную подготовку, организацию и пуск производства; на подготовку и переподготовку в связи с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение машин и оборудования, связанные с внедрением новых или усовершенствованных продуктов и технологических процессов;

- затраты на маркетинговые исследования по выпуску новых продуктов на рынок.

1. Ғылымның жағдайы мен дамуының негізгі көрсеткіштері

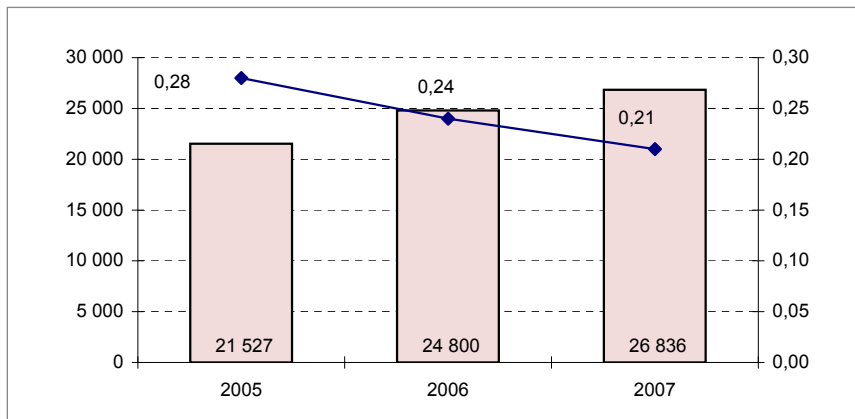
Основные показатели состояния и развития науки

	2005	2006	2007	
Жалпы ішкі өнім, млрд. теңге	7 590,6	10 213,7	12 849,8	Валовый внутренний продукт, млрд. тенге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар қолданыстағы бағада, млн. теңге	21 527,4	24 799,9	26 835,5	Внутренние затраты на исследования и разработки в действующих ценах, млн. тенге
жалпы ішкі өнімге пайызбен	0,28	0,24	0,21	в процентах к валовому внутреннему продукту
Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны	390	437	438	Число организаций, выполнявших исследования и разработки
Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персонал саны (жыл соңына), адам	18 912	19 563	17 774	Численность персонала, занятого исследованиями и разработками (на конец года), человек
соның ішінде: зерттеушілер одан:	11 910	12 404	11 524	в том числе: исследователи из них:
ғылым докторлары	1 106	1 157	1 166	доктора наук
ғылым кандидаттары	3 018	3 147	3 058	кандидаты наук
Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын ұйымдардың негізгі қаражаттары, млн. теңге	14 584,2	19 247,7	18 782	Основные средства организаций занятых исследованиями и разработками, млн. тенге
Экономикалық қызмет түрлері бойынша жұмыспен қамтылғандардың орташа айлық атаулы жалақысы, теңге				Среднемесячная номинальная заработная плата занятых по видам экономической деятельности, тенге
Зерттеулер мен әзірлемелер	41 512	51 400	64 108	Исследования и разработки
Жоғары білім	30 312	36 007	45 557	Высшее образование

Қазақстан Республикасындағы зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки в Республике Казахстан

млн. теңге / млн.тенге

ЖІӨ-ге % / в % к ВВП

2. Ғылыми-техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар Организации, осуществляющие научно-техническую деятельность

2.1. Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Количество организаций, выполняющих исследования и разработки

бірлік	единиц		
	2005	2006	2007
Барлығы	390	437	438
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	123	128	109
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	16	14	13
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	9	7	8
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	1	2	4
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	78	92	97
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	34	30	33
Жоғары білім секторы бойынша өзгелері	1	1	3
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	27	34	36
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	19	20	17
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	6	11	9
Өнеркәсіп кәсіпорындары	7	10	11
Тәжірибелер жасалатын база			1
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	54	77	81
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	15	11	16
			Всего
			Организации республиканских министерств, ведомств
			Организации системы Министерства образования и науки
			Организации органов управления республики, областей, городов
			Организации местных органов управления
			Университеты и другие высшие учебные заведения
			Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
			Прочие по сектору высшего образования
			Отраслевые научно-исследовательские институты
			Конструкторские, проектно- конструкторские, технологические организации
			Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
			Промышленные предприятия
			Опытная база
			Прочие по предпринимательскому сектору
			Прочие по частному некоммерческому сектору

2.2. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности

бірлік

единиц

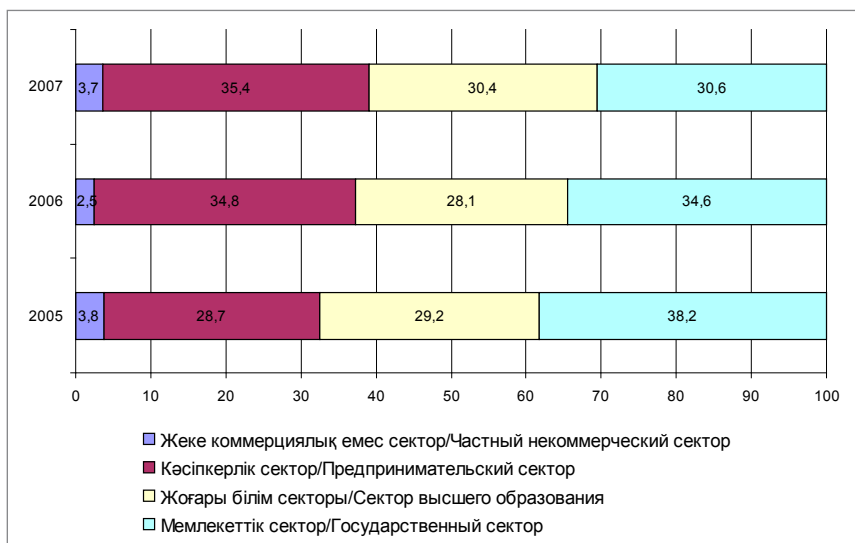
	2005	2006	2007	
Барлығы	390	437	438	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік сектор	149	151	134	государственный сектор
жоғары білім секторы	114	123	133	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	112	152	155	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор	15	11	16	частный некоммерческий сектор

Зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдарды бөлу құрылымы

Структура распределения организаций, выполняющих исследования и разработки

пайызбен

в процентах

**2.3. Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности**

бірлік

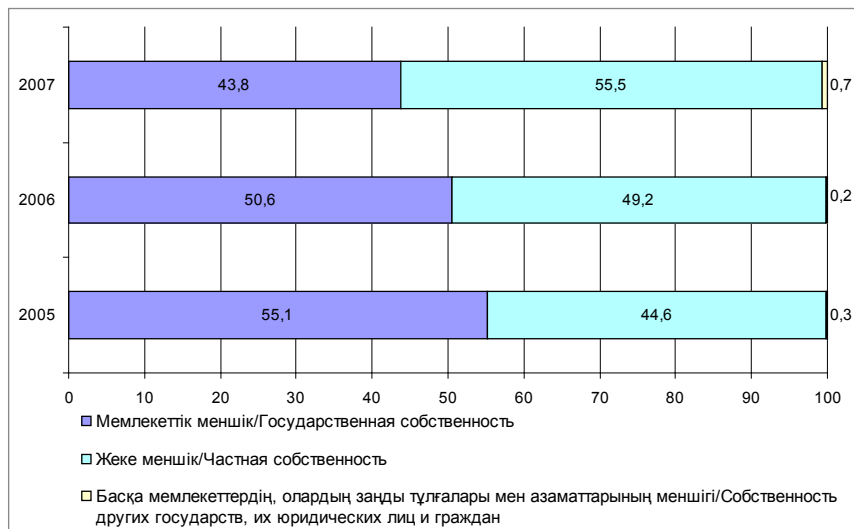
единиц

	2005	2006	2007	
Барлығы	390	437	438	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	215	221	192	государственная собственность
жеке меншік	174	215	243	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	1	1	3	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

**Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдарды бөлу
Распределение организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности**

пайызбен

в процентах

2.4. Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по областям

бірлік

единиц

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	390	437	438	Республика Казахстан
Ақмола	8	8	8	Акмолинская
Ақтөбе	15	17	17	Актюбинская
Алматы	8	9	14	Алматинская
Атырау	8	10	10	Атырауская
Батыс Қазақстан	11	13	16	Западно-Казахстанская
Жамбыл	9	13	12	Жамбылская
Қарағанды	51	51	46	Қарағандинская
Қостанай	10	15	16	Қостанайская
Қызылорда	7	6	6	Қызылординская
Маңғыстау	4	6	7	Маңғыстауская
Оңтүстік Қазақстан	15	14	15	Южно-Казахстанская
Павлодар	10	12	12	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	5	4	5	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	36	35	35	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	23	30	35	г. Астана
Алматы қаласы	170	194	184	г. Алматы

3. Ғылым кадрлары Кадры науки

3.1. Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками

адам

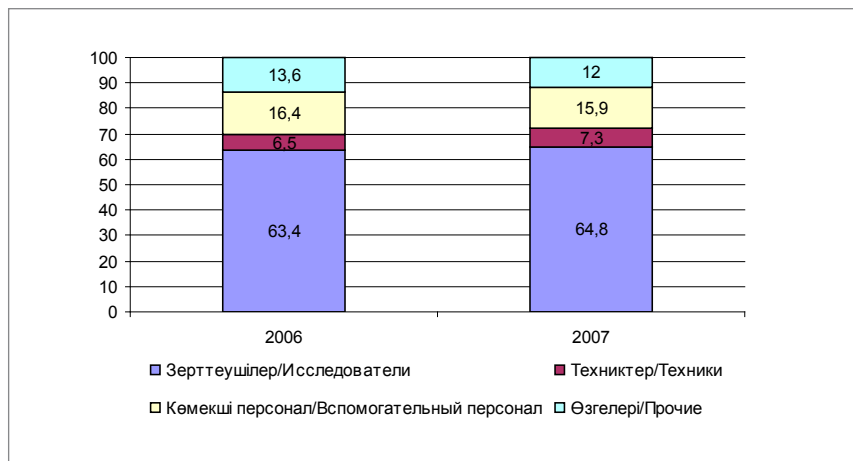
человек

	Персонал саны	соның ішінде				Всего
		зерттеушілер	техниктер	көмекші персонал	өзгелері	
	Численность персонала	в том числе				
		исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие	
Барлығы						
2005	18 912	11 910	1 270	3 133	2 599	2005
2006	19 563	12 404	1 281	3 214	2 664	2006
2007	17 774	11 524	1 290	2 824	2 136	2007
одан ғылыми дәрежесі барлары:						из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары						доктора наук
2005	1 106	1 106	-	-	-	2005
2006	1 157	1 157	-	-	-	2006
2007	1 166	1 166	-	-	-	2007
ғылым кандидаты						кандидата наук
2005	3 018	3 018	-	-	-	2005
2006	3 147	3 147	-	-	-	2006
2007	3 058	3 058	-	-	-	2007

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал құрылымы Структура персонала, занятого исследованиями и разработками

пайызбен

в процентах

3.2. Ұйымдардың меншік нысандары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по формам собственности организаций

адам человек

	2005	2006	2007	
Барлығы	18 912	19 563	17 774	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	13 633	13 805	10 296	государственная
жеке меншік	5 269	5 752	7 460	собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	10	6	18	частная собственность собственность других государств, их юридических лиц и граждан

3.3. Облыстар бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по областям

адам человек

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	18 912	19 563	17 774	Республика Казахстан
Ақмола	591	579	468	Акмолинская
Ақтөбе	654	659	532	Актюбинская
Алматы	709	694	790	Алматинская
Атырау	631	654	681	Атырауская
Батыс Қазақстан	524	542	657	Западно-Казахстанская
Жамбыл	378	459	417	Жамбылская
Қарағанды	1 635	1 812	1 140	Карагандинская
Қостанай	378	399	436	Костанайская
Қызылорда	115	96	72	Кызылординская
Маңғыстау	741	822	801	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	425	427	353	Южно-Казахстанская
Павлодар	205	197	187	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	230	216	147	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	1 604	1 606	1 636	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	834	1 136	1 468	г. Астана
Алматы қаласы	9 258	9 265	7 989	г. Алматы

3.4. Персонал санаттары мен ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям персонала и типам организаций

адам

человек

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техни-ки	вспомогательный персонал	прочие		
Барлығы	17 774	11 524	1 290	2 824	2 136	6 535	Всего
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	7 858	4 553	622	1 507	1 176	83	Организации республиканских министерств, ведомств
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	564	401	38	46	79		Организации системы Министерства образования и науки
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	234	185	2	21	26		Организации органов управления республики, областей, городов
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	50	21	11	15	3		Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 551	2 000	188	204	159	6 264	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 873	1 292	91	319	171	185	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям

	Персонал саны	соның ішінде				Педагогикалық қызметпен қоса ғылыми зерттеулер мен өзірмелерді жасаған ғылыми-педагогикалық қызметкерлер саны	
		зерттеушілер-мамандар	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе				Численность научно-педагогических работников, выполнявших научные исследования и разработки наряду с педагогической деятельностью	
		специалисты-исследователи	техни-ки	вспомогательный персонал	прочие		
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	13	9	4			3	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	2 268	1 446	172	355	295		Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	609	373	39	100	97		Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	144	94	9	15	26		Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары	277	137	6	118	16		Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база	33	12		18	3		Опытная база
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	1 031	805	83	83	60		Прочие по предпринимательскому сектору
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	269	196	25	23	25		Прочие по частному некоммерческому сектору

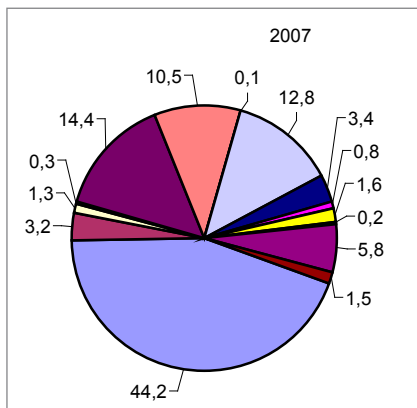
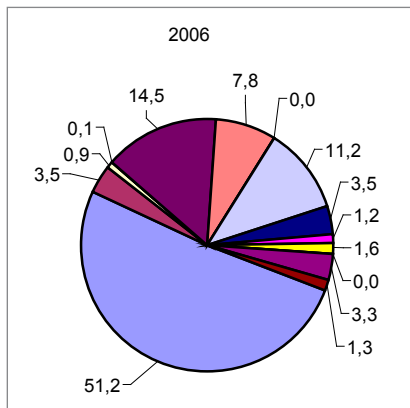
3.5. Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций

адам				человек
	2005	2006	2007	
Барлығы	18 912	19 563	17 774	Всего
Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары	9 699	10 019	7 858	Организации республиканских министерств, ведомств
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	752	677	564	Организации системы Министерства образования и науки
Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары	230	175	234	Организации органов управления республики, областей, городов
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	10	14	50	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 042	2 837	2 551	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 988	1 523	1 873	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары білім секторы бойынша өзгелері	5	2	13	Прочие по сектору высшего образования
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	1 968	2 187	2 268	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	678	692	609	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	294	230	144	Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары	344	306	277	Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база			33	Опытная база
Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері	585	645	1 031	Прочие по предпринимательскому сектору
Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері	317	256	269	Прочие по частному некоммерческому сектору

Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санының құрылымы Структура численности персонала, занятого исследованиями и разработками по типам организаций

пайызбен

в процентах

- Республикалық министрліктердің, ведомстволардың ұйымдары/Организации республиканских министерств, ведомств
- Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары/Организации системы Министерства образования и науки
- Республиканың, облыстардың, қалалардың басқару органдарының ұйымдары/Организации органов управления республики, областей, городов
- Жергілікті басқару органдарының ұйымдары/Организации местных органов управления
- Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары/Университеты и другие высшие учебные заведения
- Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)/Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
- Жоғары білім секторы бойынша өзгелері/Прочие по сектору высшего образования
- Салалық ғылыми-зерттеу институттары/Отраслевые научно-исследовательские институты
- Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар/Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
- Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары/Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
- Өнеркәсіп кәсіпорындары/Промышленные предприятия
- Тәжірибелер жасалатын база/Опытная база
- Кәсіпкерлік сектор бойынша өзгелері/Прочие по предпринимательскому сектору
- Жеке коммерциялық емес сектор бойынша өзгелері/Прочие по частному некоммерческому сектору

3.6. Персонал санаттары мен қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по категориям персонала и секторам деятельности

адам

человек

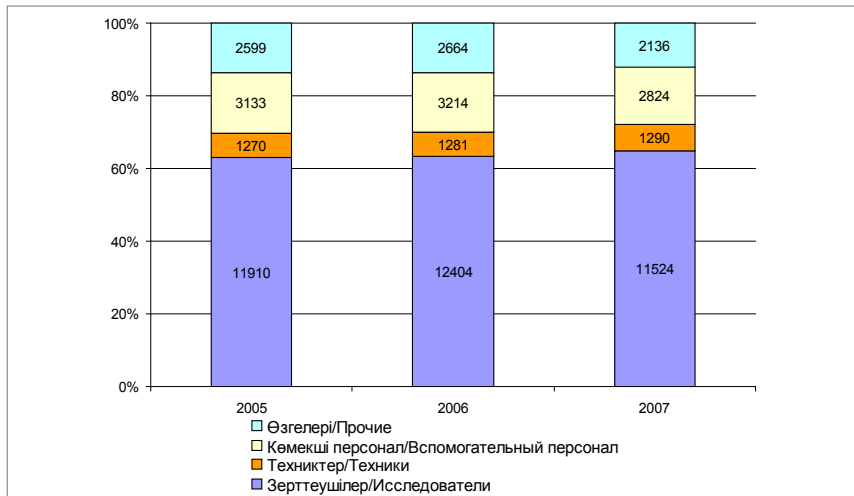
	2005	2006	2007	
Барлығы	18 912	19 563	17 774	Всего
зерттеушілер	11 910	12 404	11 524	исследователи
техниктер	1 270	1 281	1 290	техники
көмекші персонал	3 133	3 214	2 824	вспомогательный персонал
өзгелері	2 599	2 664	2 136	прочие
соның ішінде				в том числе
қызмет секторлары бойынша:				по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	10 691	10 885	8 706	государственный сектор
зерттеушілер	6 284	6 503	5 160	исследователи
техниктер	824	700	673	техники
көмекші персонал	1 957	1 995	1 589	вспомогательный персонал
өзгелері	1 626	1 687	1 284	прочие
жоғары білім секторы	4 035	4 362	4 437	сектор высшего образования
зерттеушілер	2 949	3 138	3 301	исследователи
техниктер	199	285	283	техники
көмекші персонал	494	501	523	вспомогательный персонал
өзгелері	393	438	330	прочие
кәсіпкерлік сектор	3 869	4 060	4 362	предпринимательский сектор
зерттеушілер	2 435	2 571	2 867	исследователи
техниктер	228	276	309	техники
көмекші персонал	649	700	689	вспомогательный персонал
өзгелері	557	513	497	прочие
жеке коммерциялық емес сектор	317	256	269	частный некоммерческий сектор
зерттеушілер	242	192	196	исследователи
техниктер	19	20	25	техники
көмекші персонал	33	18	23	вспомогательный персонал
өзгелері	23	26	25	прочие

Санаттары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санын бөлу

Распределение численности персонала, занятого исследованиями и разработками по категориям

адам

человек

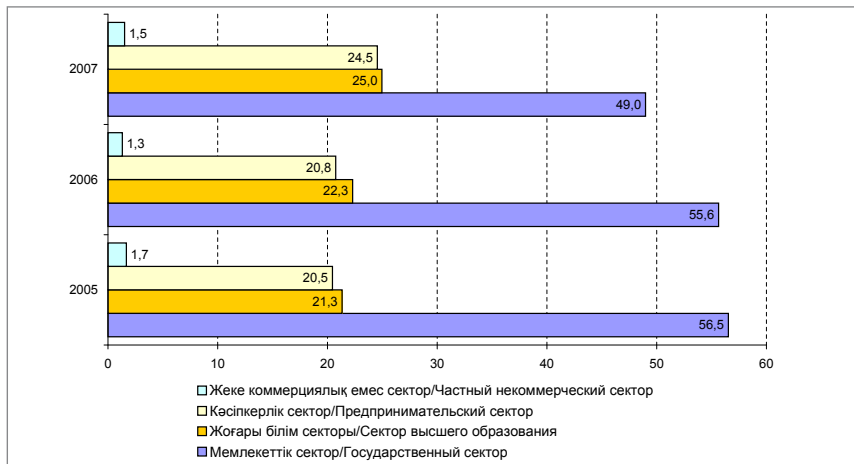

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санын бөлу

Распределение численности персонала, занятого исследованиями и разработками по секторам деятельности

пайызбен

в процентах

3.8. Ғылыми-техникалық қызмет секторлары бойынша ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны
Численность исследователей с учеными степенями по секторам научно-технической деятельности

адам

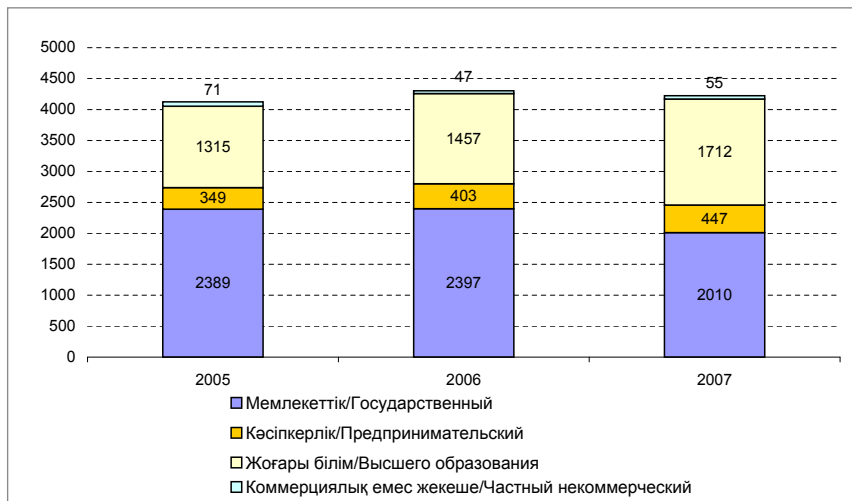
человек

	Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	соның ішінде		
		ғылым докторлары	ғылым кандидаттары	
	Исследователи с учеными степенями	в том числе		
		доктора наук	кандидата наук	
Барлығы				Всего
2005	4 124	1 106	3 018	2005
2006	4 304	1 157	3 147	2006
2007	4 224	1 166	3 058	2007
соның ішінде қызмет секторлары бойынша:				в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік				государственный
2005	2 389	647	1 742	2005
2006	2 397	689	1 708	2006
2007	2 010	572	1 438	2007
кәсіпкерлік				предпринимательский
2005	349	78	271	2005
2006	403	94	309	2006
2007	447	114	333	2007
жоғары білім				высшего образования
2005	1 315	360	955	2005
2006	1 457	361	1 096	2006
2007	1 712	465	1 247	2007
жеке коммерциялық емес				частный некоммерческий
2005	71	21	50	2005
2006	47	13	34	2006
2007	55	15	40	2007

Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілердің қызмет секторлары бойынша саны
Численность исследователей с учеными степенями по секторам деятельности

адам

человек

3.9. Жынысы мен жас топтары бойынша зерттеушілер саны
Численность исследователей по полу и возрастным группам

адам

человек

	Барлық зерттеушілер	одан ғылыми дәрежесі барлары				Всего
		ғылым докторлары		ғылым кандидаттары		
		еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер	
		из них имеют ученую степень				
Исследователи, всего	доктора наук		кандидата наук			
	мужчины	женщины	мужчины	женщины		
Барлығы						
2005	11 910	861	245	1 640	1 378	2005
2006	12 404	887	270	1 690	1 457	2006
2007	11 524	873	293	1 554	1 504	2007
одан мына жастағы, жасы:						из них в возрасте, лет:
30-ға дейін						до 30
2005	2 635	-	1	59	77	2005
2006	2 721	-	-	60	74	2006
2007	2 404	-	-	73	76	2007
31-39						31-39
2005	2 323	15	7	270	328	2005
2006	2 379	15	8	293	369	2006
2007	2 266	15	9	275	369	2007

Жалғасы

Продолжение

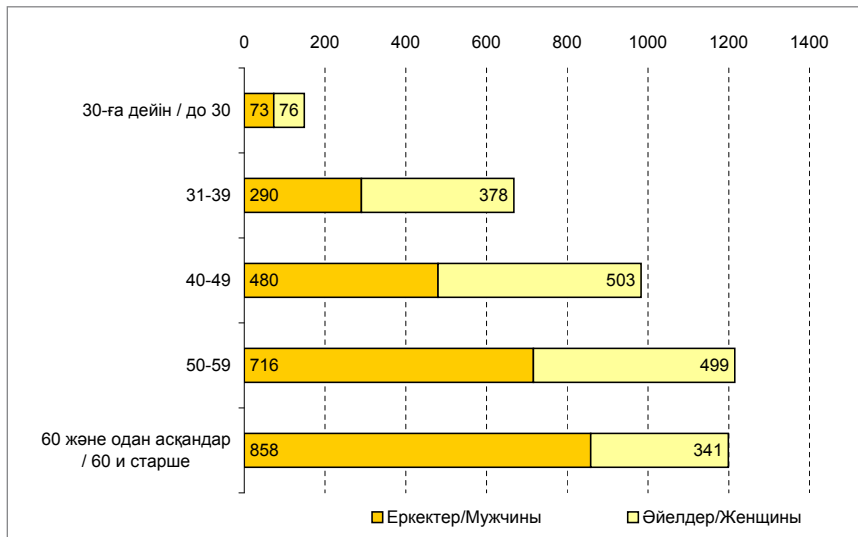
	Барлық зерттеушілер	одан ғылыми дәрежесі барлары				
		ғылым докторлары		ғылым кандидаттары		
		еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер	
		из них имеют ученую степень				
	Исследователи, всего	доктора наук		кандидата наук		
		мужчины	женщины	мужчины	женщины	
40-49						40-49
2005	2 824	134	65	416	433	2005
2006	2 823	109	62	426	435	2006
2007	2 517	106	62	374	441	2007
50-59						50-59
2005	2 575	294	94	500	399	2005
2006	2 787	327	114	498	391	2006
2007	2 648	292	120	434	379	2007
60 және одан асқандар						60 и старше
2005	1 553	418	78	395	141	2005
2006	1 694	436	86	413	188	2006
2007	1 689	460	102	398	239	2007

Жынысы мен жас топтары бойынша 2007 жылы ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер саны

Численность исследователей имеющих ученую степень по полу и возрастным группам в 2007 году

адам

человек

3.10. Ғылым салалары бойынша зерттеушілер саны Численность исследователей по областям науки

адам

человек

	Жаратылыстану	Техника	Медицина	Ауыл шаруашылығы	Қоғамдық	Гуманитарлық	
	Естественные	Технические	Медицинские	Сельскохозяйственные	Общественные	Гуманитарные	
Зерттеушілер							Исследователи
2005	3 515	3 584	1 479	1 609	1 090	633	2005
2006	3 983	3 539	1 398	1 603	1 078	803	2006
2007	3 654	3 375	1 129	1 444	916	1 006	2007
одан ғылыми дәрежесі барлары:							из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары							доктора наук
2005	359	189	228	146	84	100	2005
2006	406	194	220	152	83	102	2006
2007	395	208	222	135	70	136	2007
ғылым кандидаттары							кандидата наук
2005	1 001	513	492	527	300	185	2005
2006	1 041	551	488	533	297	237	2006
2007	1 008	511	432	488	283	336	2007

3.11. Зерттеуші әйелдер саны Численность женщин-исследователей

адам

человек

	Жаратылыстану	Техника	Медицина	Ауыл шаруашылығы	Қоғамдық	Гуманитарлық	
	Естественные	Технические	Медицинские	Сельскохозяйственные	Общественные	Гуманитарные	
Зерттеуші-әйелдер							Женщины-исследователи
2005	1 960	1 570	875	620	668	320	2005
2006	2 047	1 598	746	676	635	438	2006
2007	2 036	1 546	647	583	589	586	2007
одан ғылыми дәрежесі барлары:							из них имеют ученую степень:
ғылым докторлары							доктора наук
2005	76	24	83	11	25	26	2005
2006	89	22	84	13	31	31	2006
2007	100	21	91	13	27	41	2007
ғылым кандидаттары							кандидата наук
2005	539	133	290	147	161	108	2005
2006	532	180	281	169	165	130	2006
2007	557	165	266	165	153	198	2007

4. Материалдық-техникалық база Материально-техническая база

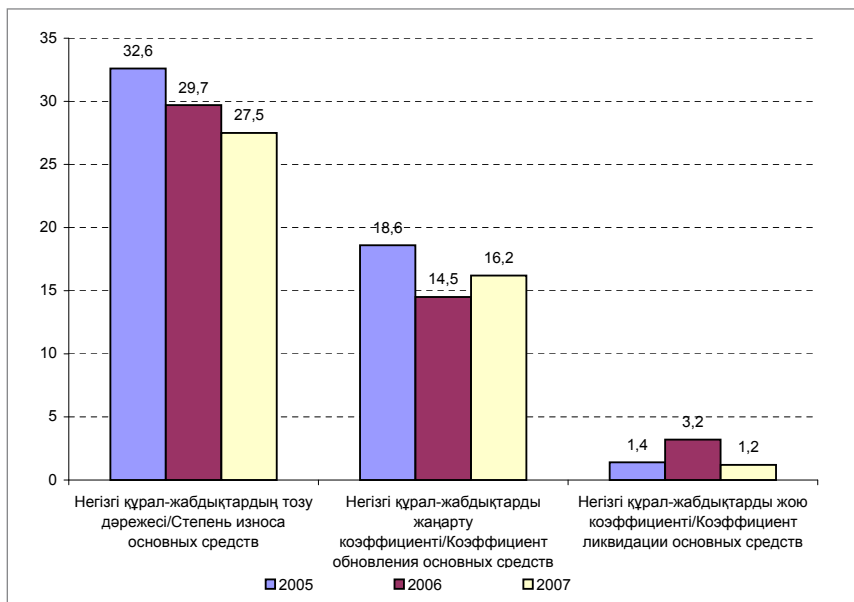
4.1. Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар Основные средства для исследований и разработок

	2005	2006	2007	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны, млн. теңге одан:	14 584,2	19 247,7	18 781,9	Среднегодовая стоимость основных средств, млн. тенге из них:
машиналар мен жабдықтар	7 105,7	9 809,8	10 005,4	машины и оборудование
Негізгі құрал-жабдықтардың тозу дәрежесі, %	32,6	29,7	27,5	Степень износа основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жаңарту коэффициенті, %	18,6	14,5	16,2	Коэффициент обновления основных средств, %
Негізгі құрал-жабдықтарды жою коэффициенті, %	1,4	3,2	1,2	Коэффициент ликвидации основных средств, %

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтар құрылымы Структура основных средств для исследований и разработок

пайызбен

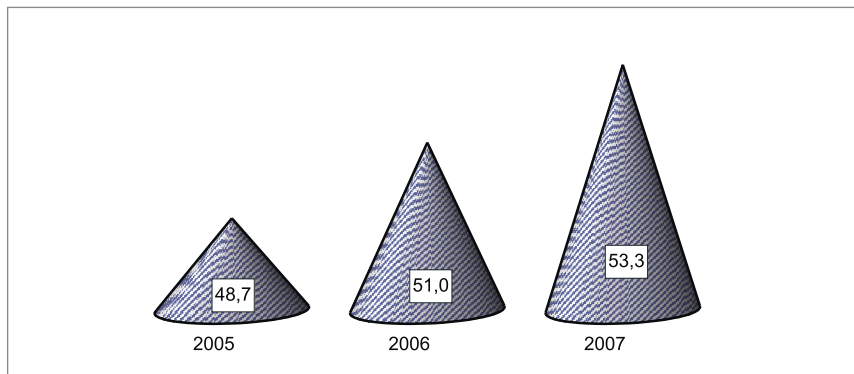
в процентах

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі құрал-жабдықтардың құнындағы машиналар мен жабдықтардың үлес салмағы
Удельный вес машин и оборудования в стоимости основных средств для исследований и разработок

пайызбен

в процентах

4.2. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок по секторам деятельности

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны соның ішінде:	14 584,2	19 247,7	18 781,9	Среднегодовая стоимость основных средств в том числе:
мемлекеттік сектор	9 064,7	12 776,3	10 903,2	государственный сектор
жоғары білім секторы	2 228,5	2 892,9	3 080,7	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	3 194,4	3 530,3	4 717,3	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор одан:	96,6	48,2	80,7	частный некоммерческий сектор
машиналар мен жабдықтар соның ішінде:	7 105,7	9 809,8	10 005,4	из них: машины и оборудование в том числе:
мемлекеттік сектор	5 054,8	7 224,5	7 068,5	государственный сектор
жоғары білім секторы	756,6	1 142,6	1 045,4	сектор высшего образования
кәсіпкерлік сектор	1 266,8	1 413,5	1 856,4	предпринимательский сектор
жеке коммерциялық емес сектор	27,5	29,2	35,1	частный некоммерческий сектор

4.3. Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок по формам собственности

млн. теңге

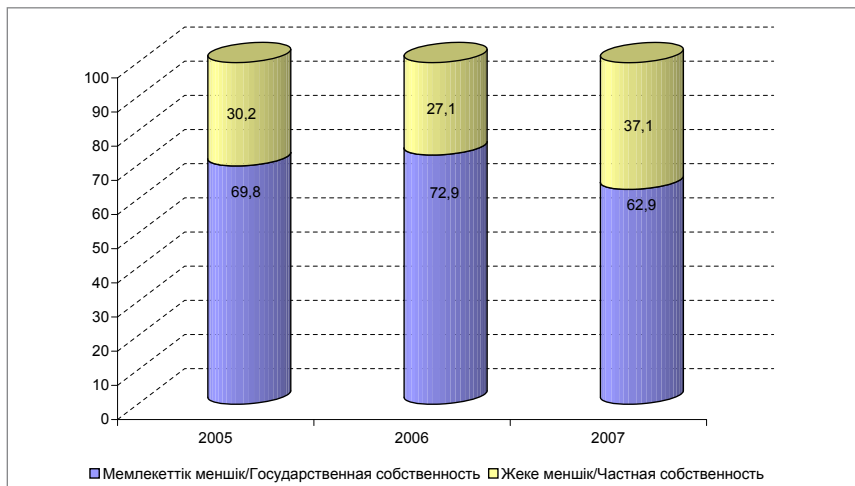
млн. тенге

	2005	2006	2007	
Негізгі құрал-жабдықтардың орташа жылдық құны	14 584,2	19 247,7	18 781,9	Среднегодовая стоимость основных средств
соның ішінде меншік нысандары бойынша:				в том числе по формам собственности:
мемлекеттік меншік	10 174,1	14 037,5	11 810,7	государственная собственность
жеке меншік	4 408,7	5 208,3	6 965,5	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	1,4	1,9	5,7	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
одан:				из них:
машиналар мен жабдықтар соның ішінде меншік нысандары бойынша:	7 105,7	9 809,8	10 005,4	машины и оборудование в том числе по формам собственности:
мемлекеттік меншік	4 907,7	8 076,0	6 707,9	государственная собственность
жеке меншік	2 197,9	1 732,0	3 294,6	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	0,1	1,8	2,9	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар құрылымы
Структура основных средств исследований и разработок по формам собственности

пайызбен

в процентах

4.4. Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған негізгі қаражаттар
Основные средства для исследований и разработок

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	14 584,2	19 247,7	18 781,9	Республика Казахстан
Ақмола	299,0	187,8	236,5	Ақмолинская
Ақтөбе	206,1	395,4	395,0	Актюбинская
Алматы	390,6	812,8	423,5	Алматинская
Атырау	666,2	604,6	618,9	Атырауская
Батыс Қазақстан	147,6	168,2	212,9	Западно-Казахстанская
Жамбыл	199,8	240,4	463,0	Жамбылская
Қарағанды	708,0	804,1	788,9	Карагандинская
Қостанай	96,5	124,1	168,4	Костанайская
Қызылорда	53,0	35,0	58,5	Кызылординская
Маңғыстау	1 018,8	901,4	889,3	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	418,6	539,2	823,4	Южно-Казахстанская
Павлодар	254,0	495,2	477,3	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	37,2	94,7	88,5	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	2 477,4	2 372,1	2 524,2	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	727,4	1 568,5	1 971,5	г. Астана
Алматы қаласы	6 884,0	9 904,2	8 642,1	г. Алматы

4.5. Экономикалық қызмет түрі «Зерттеулер мен әзірлемелер» бойынша негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар
Инвестиции в основной капитал по виду экономической деятельности «Исследования и разработки»

нақты құны бойынша, млн. теңге

по фактической стоимости, млн. тенге

	2005	2006	2007	
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар, барлығы	11 532,0	13 382	15 448	Инвестиции в основной капитал, всего
одан:				из них:
құрылыс-монтаж жұмыстары	4 247,0	4 177	6 888	строительно-монтажные работы
жабдық	5 284,0	6 072	6 555	оборудование
Инвестицияның жалпы көлеміндегі үлес салмағы, %	0,48	0,47	0,46	Удельный вес в общем объеме инвестиций, %

4.6. Экономикалық қызмет түрлері бойынша материалдық емес активтер
Нематериальные активы по видам экономической деятельности

млн. теңге

млн. тенге

	Жыл соңына материалдық емес активтердің қолда бары			
	Наличие нематериальных активов на конец года			
	2005	2006	2007	
Материалдық емес активтер, барлығы	201 089,4	241 247,4	295 902,9	Нематериальные активы, всего
одан:				из них:
Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету, барлығы	41 595,7	58 760,7	80 422,1	Компьютерное программное обеспечение, всего
экономикалық қызмет түрлері бойынша:				по видам экономической деятельности:
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	43,9	45,8	60,0	сельское хозяйство
кен өндіру өнеркәсібі	9 612,8	15 133,1	13 189,4	промышленность
өндеу өнеркәсібі	5 205,5	7 376,3	4 982,2	горнодобывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	3 755,4	5 911,7	6 241,7	обрабатывающая промышленность
Лицензиялық келісімдер, барлығы	651,9	1 845,1	1 965,5	производство и распределение электроэнергии, газа и воды
экономикалық қызмет түрлері бойынша:	233,9	867,0	633,1	строительство
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	22 579,6	25 332,4	33 867,5	Лицензионные соглашения, всего
кен өндіру өнеркәсібі				по видам экономической деятельности:
өндеу өнеркәсібі	2,7	3,0	3,0	сельское хозяйство
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	8 784,5	8 851,6	11 975,5	промышленность
Патенттер, барлығы	6 668,6	6 327,3	9 657,7	горнодобывающая промышленность
экономикалық қызмет түрлері бойынша:	2 091,1	2 212,5	1 962,6	обрабатывающая промышленность
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп				производство и распределение электроэнергии, газа и воды
кен өндіру өнеркәсібі	24,8	311,8	355,2	строительство
өндеу өнеркәсібі	50,5	55,2	61,0	Патенты, всего
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	548,8	381,1	457,1	по видам экономической деятельности:
ауыл шаруашылығы өнеркәсіп	10,8	8,6	11,0	сельское хозяйство
кен өндіру өнеркәсібі	26,6	20,6	29,5	промышленность
өндеу өнеркәсібі	18,8	16,5	16,4	горнодобывающая промышленность
электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу құрылыс	7,8	2,3	13,1	обрабатывающая промышленность
				производство и распределение электроэнергии, газа и воды
	0,0	1,8	0,0	строительство
	154,2	0,0	0,0	

5. Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуы және ғылымды қаржыландыру

Выполнение научно-технических работ и финансирование науки

5.1. Ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі

Объем научно-технических работ

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі, барлығы	29 591,3	35 571,6	37 041,8	Объем выполненных научно-технических работ, всего
соның ішінде:				в том числе:
зерттеулер мен әзірлемелер	27 450,9	33 057,1	32 220,2	исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер одан:	2 140,4	2 514,5	4 821,6	научно-технические услуги
өз күштерімен орындалған ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі	22 261,2	27 353,0	29 653,4	из них: объем научно-технических работ, выполненных собственными силами
соның ішінде:				в том числе:
зерттеулер мен әзірлемелер	20 292,6	25 350,9	25 216,2	исследования и разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	1 968,6	2 002,1	4 437,2	научно-технические услуги

5.2. Ғылыми-техникалық қызметтердің маңызды бағыттары бойынша ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалуын бөлу

Распределение выполнения научно-технических работ по важнейшим направлениям научно-технической деятельности

ғылыми-техникалық жұмыстардың жалпы көлеміне %-бен

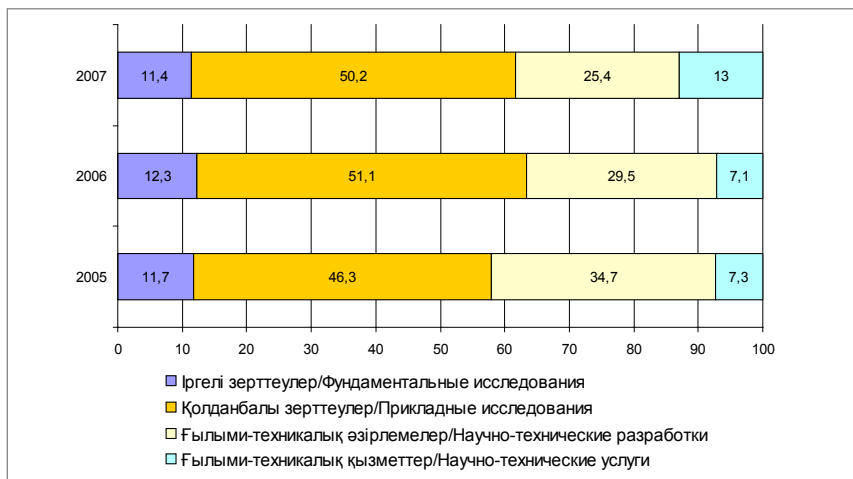
в % к общему объему научно-технических работ

	2005	2006	2007	
Іргелі зерттеулер	11,7	12,3	11,4	Фундаментальные исследования
Қолданбалы зерттеулер	46,3	51,1	50,2	Прикладные исследования
Ғылыми-техникалық әзірлемелер	34,7	29,5	25,4	Научно-технические разработки
Ғылыми-техникалық қызметтер	7,3	7,1	13,0	Научно-технические услуги

Ғылыми-техникалық жұмыстардың орындалу құрылымы
Структура выполнения научно-технических работ

пайызбен

в процентах

5.3. Облыстар бөлінісіндегі ғылыми-техникалық жұмыстардың көлемі
Объем научно-технических работ в разрезе областей

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	29 591,3	35 571,6	37 041,8	Республика Казахстан
Ақмола	210,9	288,3	405,9	Акмолинская
Ақтөбе	319,5	453,2	407,2	Актюбинская
Алматы	329,6	296,7	588,6	Алматинская
Атырау	1 969,9	2 845,9	2 884,9	Атырауская
Батыс Қазақстан	209,7	173,8	263,5	Западно-Казахстанская
Жамбыл	261,5	596,8	614,3	Жамбылская
Қарағанды	1 270,6	1 456,9	1 262,6	Қарағандинская
Қостанай	163,3	183,5	221,0	Қостанайская
Қызылорда	47,3	55,9	70,2	Қызылординская
Маңғыстау	2 414,9	2 836,2	3 108,5	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	371,1	254,6	316,8	Южно-Казахстанская
Павлодар	353,5	200,0	241,6	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	71,4	76,1	86,8	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	4 536,7	5 689,2	6 309,6	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	4 657,0	5 019,9	5 619,8	г. Астана
Алматы қаласы	12 404,4	15 144,6	14 640,5	г. Алматы

5.4. Зерттеулер мен өзiрлемелерге жұмсалған iшкi шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Зерттеулер мен өзiрлемелерге жұмсалған iшкi шығындар, барлығы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның iшiнде:				в том числе:
ағымдағы iшкi шығындар	20 036,0	23 236,0	25 737,5	внутренние текущие затраты
күрделi қаржы шығындары	1 491,4	1 563,9	1 098,0	капитальные затраты

5.5. Қаржыландыру көздерi бойынша зерттеулер мен өзiрлемелерге жұмсалған iшкi шығындардың бөлiнуi Распределение внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования

млн. теңге

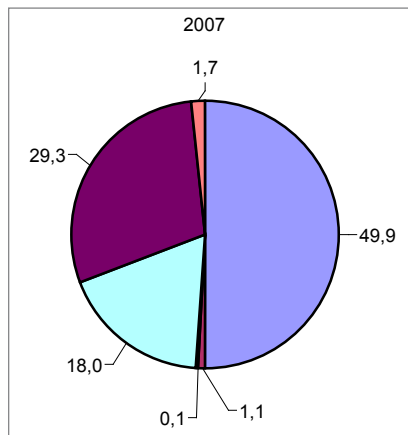
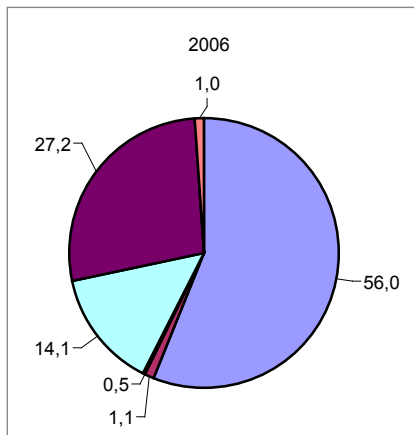
млн. тенге

	2005	2006	2007	
Зерттеулер мен өзiрлемелерге жұмсалған iшкi шығындар, барлығы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның iшiнде:				в том числе:
республикалық бюджет қаражаты	10 768,7	13 885,3	13 387,4	средства республиканского бюджета
жергiлiктi бюджет қаражаты	246,9	279,7	287,2	средства местного бюджета
дамыту институтының қаражаты	99,7	128,8	20,0	средства институтов развития
ұйымдардың меншiктi қаражаты	4 392,7	3 505,1	4 837,1	собственные средства организаций
ғылыми-техникалық жұмыстарға тапсырыс берушiлердiң қаражаты	5 688,0	6 747,9	7 855,6	средства заказчиков научно-технических работ
шетелдiк инвестициялар	331,4	253,1	448,2	иностраннные инвестиции

Қаржыландыру көздері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних затрат на исследования и разработки по источникам финансирования

пайызбен

в процентах

- Республикалық бюджет қаражаты/Средства республиканского бюджета
- Жергілікті бюджет қаражаты/Средства местного бюджета
- Дамыту институтының қаражаты/Средства институтов развития
- Ұйымдардың меншікті қаражаты/Собственные средства организаций
- Ғылыми-техникалық жұмыстарға тапсырыс берушілердің қаражаты/Средства заказчиков научно-технических работ
- Шетелдік инвестициялар/Иностранные инвестиции

5.6. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности

млн. теңге

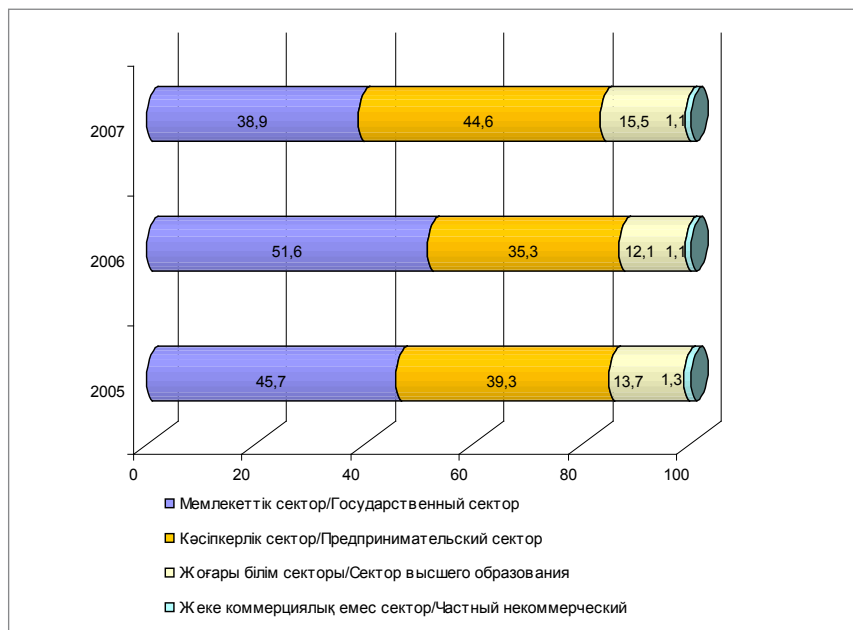
млн. тенге

	2005	2006	2007	
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік	9 840,4	12 798,2	10 427,0	государственный
кәсіпкерлік	8 457,3	8 746,1	11 956,5	предпринимательский
жоғары білім	2 940,0	2 989,8	4 167,0	высшего образования
жеке коммерциялық емес	289,7	265,7	285,0	частный некоммерческий

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних затрат на исследования и разработки по секторам деятельности

пайызбен

в процентах

5.7. Облыстар бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки по областям

млн. теңге

млн. теңге

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	21 527,4	24 799,9	26 835,5	Республика Казахстан
Ақмола	213,6	259,2	399,3	Ақмолинская
Ақтөбе	208,0	365,9	343,4	Актюбинская
Алматы	280,0	309,1	557,4	Алматинская
Атырау	1 921,9	1 723,8	2 079,4	Атырауская
Батыс Қазақстан	253,8	199,7	533,3	Западно-Казахстанская
Жамбыл	246,7	520,0	486,2	Жамбылская
Қарағанды	1 037,8	1 169,6	1 148,2	Қарағандинская
Қостанай	166,8	185,5	234,0	Қостанайская
Қызылорда	46,8	55,5	69,9	Қызылординская
Маңғыстау	1 731,8	2 263,0	2 598,0	Маңғыстауская
Оңтүстік Қазақстан	431,1	427,2	420,3	Южно-Казахстанская
Павлодар	243,0	174,6	228,4	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	63,7	68,3	94,3	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	2 095,0	2 274,7	2 735,7	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	1 968,2	1 991,2	2 387,5	г. Астана
Алматы қаласы	10 619,2	12 812,6	12 520,2	г. Алматы

5.8. Шығын түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар
Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам затрат

млн. теңге

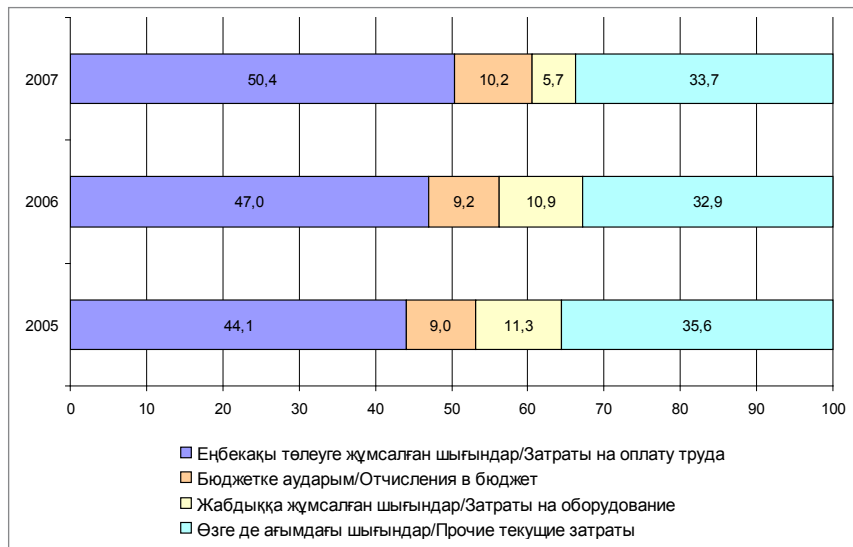
млн. теңге

	2005	2006	2007	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	20 036,0	23 236,0	25 737,5	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:				в том числе:
еңбекақы төлеуге жұмсалған шығындар	8 841,6	10 925,1	12 963,4	затраты на оплату труда
бюджетке аударым жабыққа жұмсалған шығындар	1 800,4	2 144,2	2 627,8	отчисления в бюджет затраты на оборудование
өзге ағымдағы шығындар	7 131,5	7 645,8	8 663,0	прочие текущие затраты

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

пайызбен

в процентах

5.9. Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар
Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по видам работ

млн. теңге

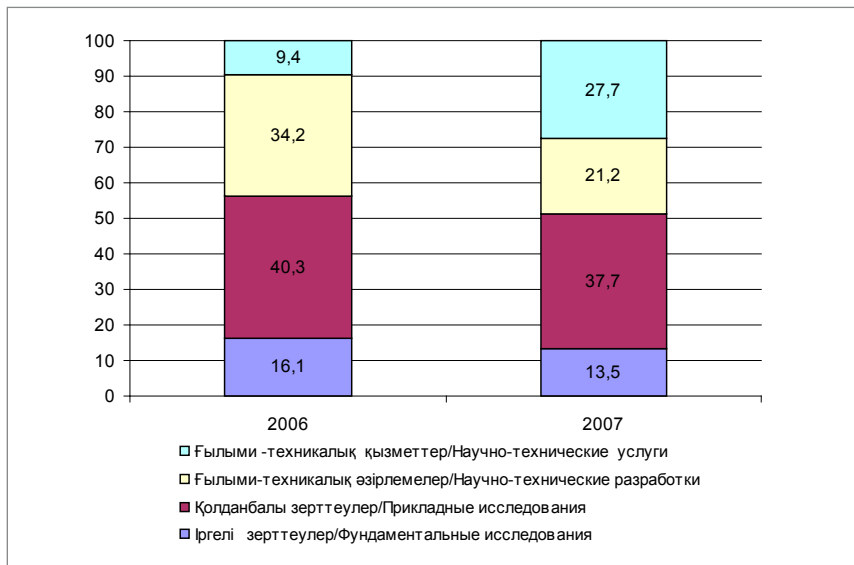
млн. тенге

	2005	2006	2007	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	20 036,0	23 236,0	25 737,5	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:				в том числе:
іргелі зерттеулер	3 089,8	3 744,4	3 468,1	фундаментальные исследования
қолданбалы зерттеулер	7 249,0	9 354,3	9 692,2	прикладные исследования
ғылыми-техникалық әзірлемелер	9 697,2	7 944,0	5 454,8	научно-технические разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	...	2 193,3	7 122,4	научно-технические услуги

Жұмыс түрлері бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар құрылымы
Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки по видам работ

пайызбен

в процентах

5.10. Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар
Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по областям науки

млн. теңге

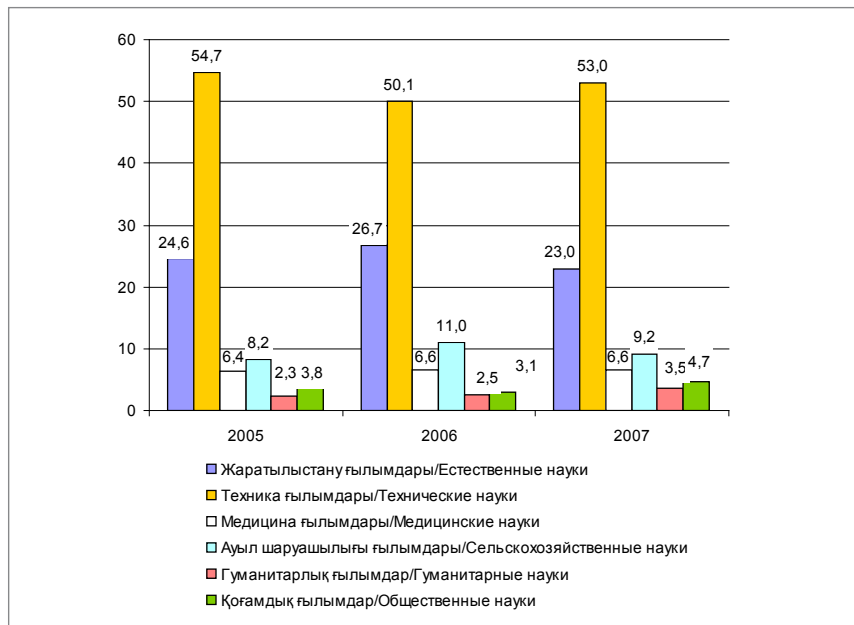
млн. тенге

	2005	2006	2007	
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	20 036,0	23 236,0	25 737,5	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:				в том числе:
жаратылыс тану	4 924,3	6 193,1	5 916,9	естественные
техника	10 957,8	11 638,7	13 643,5	технические
медицина	1 275,5	1 536,1	1 692,0	медицинские
ауыл шаруашылығы	1 648,4	2 567,3	2 369,7	сельскохозяйственные
қоғамдық	767,5	710,6	1 208,7	общественные
гуманитарлық	462,5	590,2	906,7	гуманитарные

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

пайызбен

в процентах

5.11. Зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары
Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Күрделі қаржы шығындары, барлығы	1 491,4	1 563,9	1 098,0	Капитальные затраты, всего
соның ішінде:				в том числе:
жер учаскелері мен үйлер жабдықтарды сатып алу	436,8	537,2	285,4	земельные участки и здания
зиякерлік меншікке өтінім ресімдеуге, құқықты қолдауға және сатып алуға жұмсалған шығындар	926,4	895,1	494,8	приобретение оборудования
өзге күрделі қаржы шығындары	-	24,7	138,0	затраты на оформление заявки, поддержание и приобретение прав на интеллектуальную собственность
шығындары	128,2	106,9	179,8	прочие капитальные затраты

**5.12. Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындауға жұмсалған күрделі қаржы шығындары
Капитальные затраты на выполнение исследований и разработок по секторам деятельности**

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Күрделі қаржы шығындары, барлығы	1 491,4	1 563,9	1 098,0	Капитальные затраты, всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік	812,1	948,8	353,4	государственный
кәсіпкерлік	358,7	495,6	648,8	предпринимательский
жоғары білім	316,6	117,0	88,8	высшего образования
жеке коммерциялық емес	4,0	2,5	7,0	частный некоммерческий

**5.13. Зерттеулермен және әзірлемелермен айналысатын персоналдың орташа айлық еңбекақысы
Среднемесячная заработная плата персонала, занятого исследованиями и разработками**

теңге

тенге

	2005	2006	2007	
Экономикалық қызмет түрлері бойынша:				По виду экономической деятельности:
Зерттеулер мен әзірлемелер	41 512	51 400	64 108	Исследования и разработки
Жоғары білім	30 312	36 007	45 557	Высшее образование

6. Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелілігі

Результативность научных исследований и разработок

6.1. Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні*

Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности*

бірлік

единиц

	2005	2006	2007	
Өнертабысқа өтінімдер берілді	1 626	1 557	1 838	Подано заявок на изобретения
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 523	1 433	1 644	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	103	124	194	иностранными заявителями
Пайдалы модельдерге патент беруге өтінімдер берілді	74	114	106	Подано заявок на выдачу патентов на полезные модели
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	58	76	60	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	16	38	46	иностранными заявителями
Өнеркәсіптік үлгілерге қорғау құжаттарын беруге өтінімдер берілді	155	304	245	Подано заявок на выдачу охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	121	209	116	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	34	95	129	иностранными заявителями
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларын тіркеуге өтінімдер берілді	3 313	4 102	3 911	Подано заявок на регистрацию товарных знаков и знаков обслуживания
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 811	2 193	2 047	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	1 502	1 909	1 864	иностранными заявителями
Селекциялық жетістіктерге патент беруге өтінімдер берілді:	85	41	75	Подано заявок на выдачу патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:				в том числе:
Жануарлар тұқымдарына	14	6	17	Породы животных
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	14	6	17	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	иностранными заявителями
Өсімдік сорттары	71	35	58	Сорта растений
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	70	30	58	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	1	5	-	иностранными заявителями

6.2. Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу*
Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*

бірлік

единиц

	2005	2006	2007	
Өнертабысқа қорғау құжаттары берілді	1 672	1 671	1 009	Выдано охранных документов на изобретения
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 536	1 530	923	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	136	141	86	иностранным заявителям
Пайдалы модельдерге патенттер берілді	45	59	52	Выдано патентов на полезные модели
соның ішінде				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	28	39	42	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	17	20	10	иностранным заявителям
Өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжаттары берілді	91	109	206	Выдано охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	61	59	126	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	30	50	80	иностранным заявителям
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларына куәлік берілді	2 226	2 215	1 793	Выдано свидетельств на товарные знаки и знаки обслуживания
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 415	1 364	794	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	811	851	99	иностранным заявителям
Селекциялық жетістіктерге патенттер берілді:	-	43	11	Выдано патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:				в том числе:
Жануарлар тұқымдарына	-	-	9	Породы животных
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	-	-	9	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	2	иностранным заявителям
Өсімдік сорттары	-	43	2	Сорта растений
соның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	-	43	2	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	иностранным заявителям

*) Қазақстан Республикасы Өділет министрлігінің зияткерлік меншік құқығы жөніндегі комитетінің Ұлттық зияткерлік меншік институты бойынша.

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан.

6.3. Жаңа технологиялар мен техника объектілерін құрған ұйымдар саны
Количество организаций, создавших новые технологии и объекты техники

бірлік	единиц		
	2005	2006	2007
Қазақстан Республикасы	129	135	135
Ақмола	3	7	3
Ақтөбе	3	4	3
Алматы	12	5	8
Атырау	-	-	-
Батыс Қазақстан	4	4	3
Жамбыл	4	4	5
Қарағанды	6	7	6
Қостанай	4	9	10
Қызылорда	4	3	2
Маңғыстау	1	1	1
Оңтүстік Қазақстан	16	17	17
Павлодар	3	4	3
Солтүстік Қазақстан	3	2	1
Шығыс Қазақстан	11	12	12
Астана қаласы	3	4	3
Алматы қаласы	52	52	58

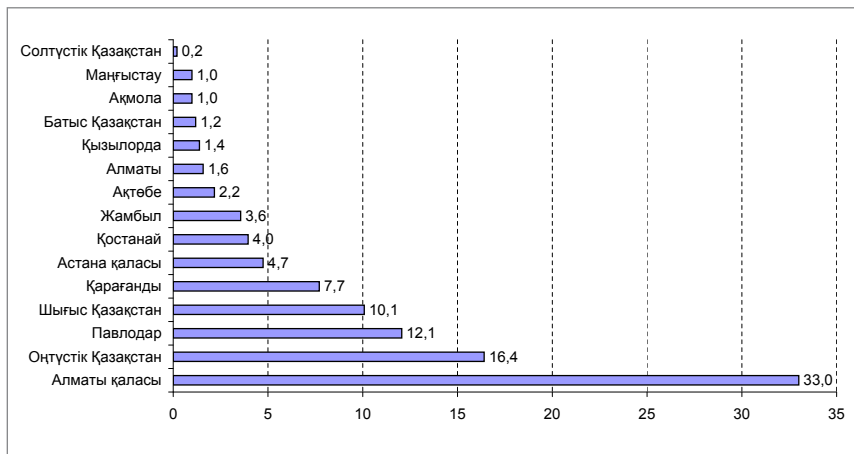
6.4. Құрылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны
Количество созданных новых технологий и объектов техники

бірлік	единиц		
	2005	2006	2007
Қазақстан Республикасы	577	665	506
Ақмола	8	11	5
Ақтөбе	10	11	11
Алматы	16	5	8
Атырау	-	-	-
Батыс Қазақстан	4	8	6
Жамбыл	12	17	18
Қарағанды	31	31	39
Қостанай	6	16	20
Қызылорда	9	7	7
Маңғыстау	1	8	5
Оңтүстік Қазақстан	61	109	83
Павлодар	47	49	61
Солтүстік Қазақстан	3	2	1
Шығыс Қазақстан	67	68	51
Астана қаласы	5	9	24
Алматы қаласы	297	314	167

2007 жылы жаңа технологиялар мен техника объектілерінің бөлінуі
Распределение новых технологий и объектов техники в 2007 году

пайызбен

в процентах

6.5. Жаңа технология мен техника объектілерін пайдаланған ұйымдар саны
Количество организаций, использующих новые технологии и объекты техники

бірлік

единиц

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	133	127	110	Республика Казахстан
Ақмола	8	12	12	Ақмолинская
Ақтөбе	14	20	21	Актюбинская
Алматы	12	9	3	Алматинская
Атырау	3	3	1	Атырауская
Батыс Қазақстан	5	3	3	Западно-Казахстанская
Жамбыл	1	-	2	Жамбылская
Қарағанды	9	5	6	Қарағандинская
Қостанай	7	9	9	Костанайская
Қызылорда	1	-	-	Қызылординская
Маңғыстау	6	8	7	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	8	9	6	Южно-Казахстанская
Павлодар	5	4	3	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	3	1	1	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	6	5	3	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	2	3	3	г. Астана
Алматы қаласы	43	36	30	г. Алматы

6.6. Пайдаланылған жаңа технологиялар мен техника объектілерінің саны
Количество использованных новых технологий и объектов техники

бірлік	единиц		
	2005	2006	2007
Қазақстан Республикасы	210	255	196 Республика Казахстан
Ақмола	15	16	17 Ақмолинская
Ақтөбе	17	27	30 Ақтөбинская
Алматы	13	17	6 Алматинская
Атырау	3	5	2 Атырауская
Батыс Қазақстан	5	6	4 Западно-Казахстанская
Жамбыл	1	-	3 Жамбылская
Қарағанды	20	16	10 Қарағандинская
Қостанай	9	9	10 Қостанайская
Қызылорда	1	-	- Қызылординская
Маңғыстау	6	16	13 Маңғыстауская
Оңтүстік Қазақстан	13	13	10 Южно-Казахстанская
Павлодар	11	4	4 Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	3	1	1 Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	9	22	34 Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	2	6	7 г. Астана
Алматы қаласы	82	97	45 г. Алматы

7. Инновациялар Инновации

7.1. Кәсіпорындардың инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности предприятий

	2005	2006	2007	
Респонденттер саны, барлығы	10 392	10 591	10 889	Количество респондентов, всего
одан: инновациясы бар	352	505	526	из них: имеющие инновации
инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	3,4	4,8	4,8	уровень активности в области инноваций, %
инновациясы жоқ	10 040	10 086	10 363	не имеющие инновации
инновация саласындағы енjarлық деңгейі, %	96,6	95,2	95,2	уровень пассивности в области инноваций, %
Инновациялық өнімдерінің ЖІӨ-дегі үлесі, %	1,58	1,53	1,19	Доля инновационной продукции в ВВП, %
Инновациялық өнімдер өнеркәсіп өндірісінің көлеміндегі үлесі, %	2,3	2,4	2,0	Доля инновационной продукции в общем объеме промышленного производства, %
Ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелердің саны	677	724	763	Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений
ондағы: қызметкерлердің тізімдік саны, адам	9 542	11 472	9 375	в них: списочная численность работников, человек

Инновация саласындағы белсенділік деңгейі Уровень активности в области инноваций

пайызбен

в процентах

7.2. Өнім өңдеуші кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі
Инновационная активность предприятий обрабатывающей
продукции

	Респонденттер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласындағы енжарлық деңгейі, %	
		инновациясы бар	инновациясы жоқ			
	Количество респондентов, всего	в том числе		Уровень активности в области инноваций, %	Уровень пассивности в области инноваций, %	
		имеющие инновации	не имеющие инновации			
Қазақстан Республикасы одан:	10 889	526	10 363	4,8	95,2	Республика Казахстан
Өңдеу өнеркәсібі соның ішінде:	5 840	308	5 532	5,3	94,7	из них: Обрабатывающая промышленность
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	1 131	63	1 068	5,6	94,4	в том числе: Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	378	7	371	1,9	98,1	Текстильная и швейная промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқкиім өндіру	30	2	28	6,7	93,3	Производство кожи, изделий из кожи и производство обуви
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	189	8	181	4,2	95,8	Обработка древесины и производство изделий из дерева
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі; баспа ісі	1 196	22	1 174	1,8	98,2	Целлюлозно-бумажная промышленность; издательское дело
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	25	6	19	24,0	76,0	Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов
Химия өнеркәсібі	215	31	184	14,4	85,6	Химическая промышленность
Режеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	428	24	404	5,6	94,4	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	577	34	543	5,9	94,1	Производство прочих неметаллических минеральных продуктов

	Респонденттер саны, барлығы	соның ішінде		Инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %	Инновация саласындағы енjarлық деңгейі, %	
		инновациясы бар	инновациясы жоқ			
	Количество респондентов, всего	в том числе		Уровень активности в области инноваций, %	Уровень пассивности в области инноваций, %	
		имеющие инновации	не имеющие инновации			
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	489	38	451	7,8	92,2	Металлургическая промышленность и производство готовых металлических изделий
Машиналар мен жабдықтар өндіру	396	28	368	7,1	92,9	Производство машин и оборудования
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	285	27	258	9,5	90,5	Производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	148	8	140	5,4	94,6	Производство транспортных средств и оборудования
Өнеркәсіптің өзге салалары	353	10	343	2,8	97,2	Прочие отрасли промышленности

7.3. Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі Инновационная активность предприятий

	Респонденттер саны, барлығы			одан						
				инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны			инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %			
	Количество респондентов, всего			из них						
количество инновационно-активных предприятий				уровень активности в области инноваций, %						
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	10 392	10 591	10 889	352	505	526	3,4	4,8	4,8	Қазақстан
Ақмола	542	555	575	8	12	12	1,5	2,2	2,1	Ақмолинская
Ақтөбе	368	384	430	17	23	24	4,6	6,0	5,6	Актюбинская
Алматы	673	699	763	15	20	16	2,2	2,9	2,1	Алматинская
Атырау	300	282	296	3	22	11	1,0	7,8	3,7	Атырауская
Батыс Қазақстан	312	329	246	7	7	12	2,2	2,1	4,9	Западно-Казахстанская
Жамбыл	332	351	363	19	23	32	5,7	6,6	8,8	Жамбылская
Қарағанды	934	894	981	42	57	60	4,5	6,4	6,1	Карагадинская

Жалғасы

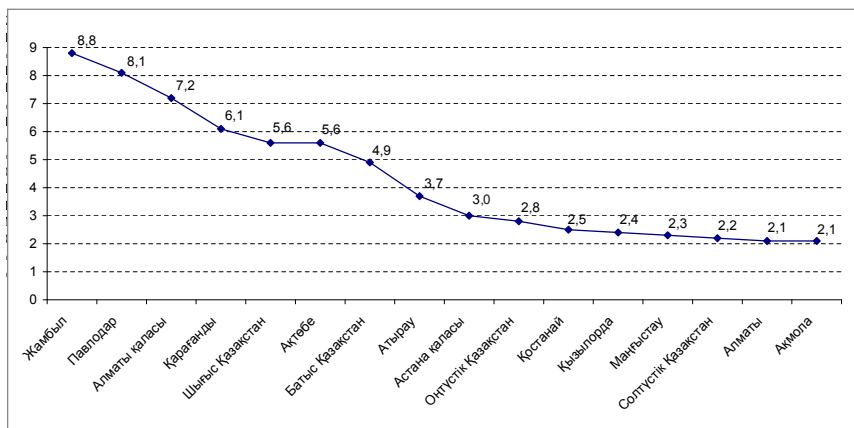
Продолжение

	Респонденттер саны, барлығы			одан						
				инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны			инновация саласындағы белсенділік деңгейі, %			
	Количество респондентов, всего			из них						
				количество инновационно-активных предприятий			уровень активности в области инноваций, %			
2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007		
Қостанай	552	574	652	8	11	16	1,4	1,9	2,5	Костанайская
Қызылорда	245	255	252	3	6	6	1,2	2,4	2,4	Кызылординская
Маңғыстау	402	402	517	10	13	12	2,5	3,2	2,3	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	684	688	690	16	17	19	2,3	2,5	2,8	Казахстанская
Павлодар	581	541	542	16	39	44	2,8	7,2	8,1	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	430	389	410	8	8	9	1,9	2,1	2,2	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	892	920	989	37	63	55	4,1	6,8	5,6	Казахстанская
Астана қаласы	725	717	732	11	20	22	1,5	2,8	3,0	г. Астана
Алматы қаласы	2 420	2 611	2 451	132	164	176	5,5	6,3	7,2	г. Алматы

2007 жылы Қазақстан Республикасының облыстары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі
Уровень инновационной активности предприятий по областям Республики Казахстан в 2007 году

пайызбен

в процентах

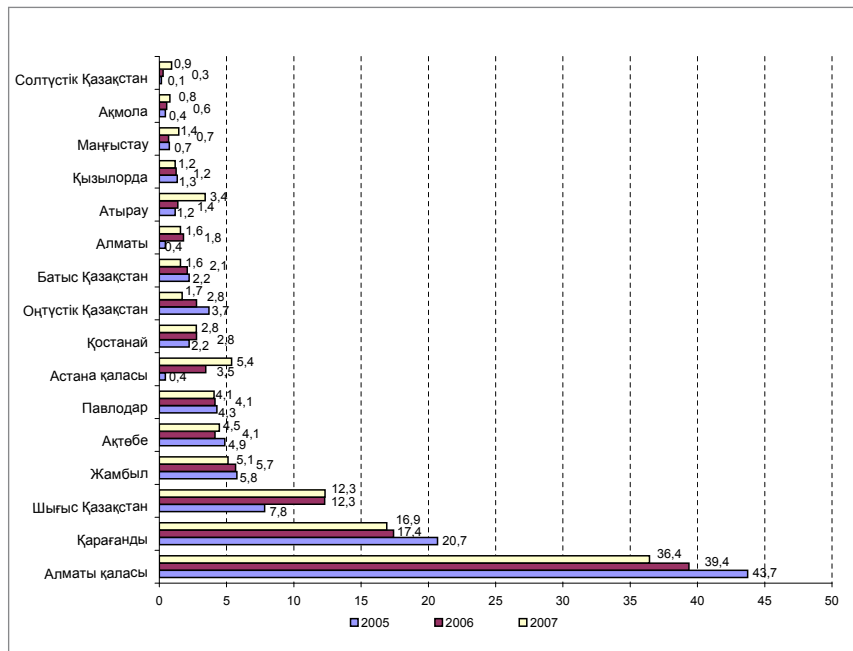
7.4. Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелер
Научно-исследовательские, проектно-конструкторские подразделения на предприятиях

	Ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық бөлімшелердің саны, бірлік			олардағы			
				қызметкерлердің тізімдік саны, адам			
	Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений, единиц			в них			
				списочная численность работников, человек			
2005	2006	2007	2005	2006	2007		
Қазақстан Республикасы	677	724	763	9 542	11 472	9 375	Казахстан Республика
Ақмола	3	4	6	48	71	78	Ақмолинская
Ақтөбе	33	30	34	319	255	261	Актюбинская
Алматы	3	13	12	95	133	127	Алматинская
Атырау	8	10	26	370	456	221	Атырауская
Батыс Қазақстан	15	15	12	182	285	225	Западно-Казахстанская
Жамбыл	39	41	39	319	328	287	Жамбылская
Қарағанды	140	126	129	1 518	1 839	1 809	Карагандинская
Қостанай	15	20	21	120	184	200	Костанайская
Қызылорда	9	9	9	49	37	52	Кызылординская
Маңғыстау	5	5	11	137	117	345	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	25	20	13	322	398	502	Южно-Казахстанская
Павлодар	29	30	31	446	393	453	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	1	2	7	64	196	172	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	53	89	94	1 695	2 587	1 696	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	3	25	41	39	289	462	г. Астана
Алматы қаласы	296	285	278	3 819	3 904	2 485	г. Алматы

Кәсіпорындардағы ғылыми-зерттеу, жобалау- конструкторлық бөлімшелердің саны
Количество научно-исследовательских, проектно-конструкторских подразделений на предприятиях

пайызбен

в процентах

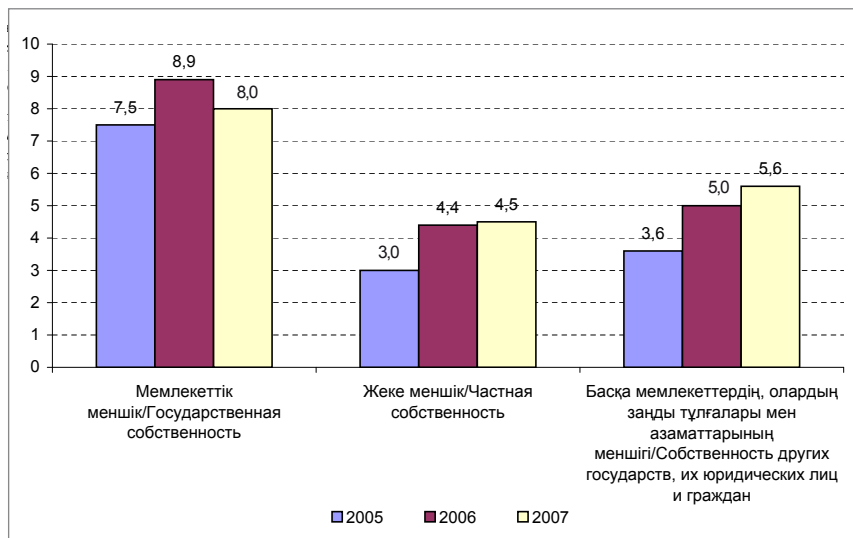
7.5. Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі
Инновационная активность предприятий по формам собственности

	Кәсіпорындардың жалпы саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың саны, бірлік	Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі, %	
	Общее число предприятий, единиц	Количество инновационно-активных предприятий, единиц	Доля инновационно-активных предприятий, %	
2005				
Барлығы	10 392	352	3,4	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	861	65	7,5	государственная собственность частная
жеке меншік	9 141	273	3,0	собственность других государств, их граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	390	14	3,6	
2006				
Барлығы	10 591	505	4,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	802	71	8,9	государственная собственность частная
жеке меншік	9 330	411	4,4	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	459	23	5,0	
2007				
Барлығы	10 889	526	4,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	763	61	8,0	государственная собственность частная
жеке меншік	9 643	438	4,5	собственность других государств, их юридических лиц и граждан
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	483	27	5,6	

Инновациялық белсенді кәсіпорындардың үлесі Доля инновационно-активных предприятий по формам собственности

пайызбен

в процентах

7.6. Сатып алынған жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура приобретенных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен

в процентах

	2005	2006	2007	
Барлығы	100	100	100	Всего
соның ішінде сатып алу нысандары бойынша:				в том числе по формам приобретения:
пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілерді, өнертабыстарды, пайдалану патентіне, лицензиясына құқық	12,3	20,5	5,4	права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі	15,2	9,1	0,7	результаты исследований и разработок
ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім	2,1	1,0	0,9	ноу-хау, соглашение на передачу технологий
жабдықты сатып алу	58,7	52,0	41,7	покупка оборудования
басқалары	11,7	17,4	51,3	другие

7.7. Берілген жаңа технологиялар (техникалық жетістіктер) мен бағдарламалық құралдар құрылымы Структура переданных новых технологий (технических достижений) и программных средств

пайызбен в процентах

	2005	2006	2007	
Барлығы	100	100	100	Всего
соның ішінде тапсыру нысандары бойынша өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, тиімді үлгілерді пайдалану патентіне, лицензиясына құқық зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесі	10,3	2,7	3,3	в том числе по формам передачи: права на патенты, лицензии на использование изобретений, полезных моделей, промышленных образцов
ноу-хау, технологияларды тапсыруға келісім жабдықтарды сату басқалары	78,0	72,3	17,9	результаты исследований и разработок ноу-хау, соглашение на передачу технологий
	1,2	0,5	0,1	продажа оборудования
	5,5	11,8	1,2	другие
	5,0	12,7	77,5	

7.8. Инновациялық өнім көлемі Объем инновационной продукции

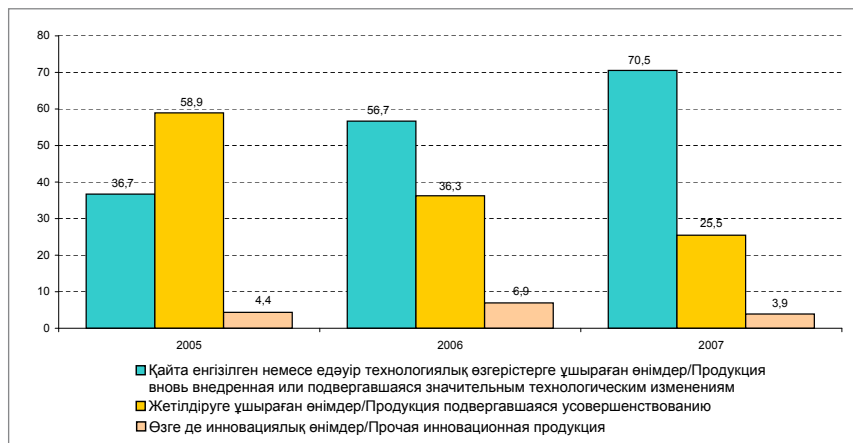
млн. теңге млн. тенге

	2005	2006	2007	
Өткізілген инновациялық өнім көлемі, барлығы	120 408,3	156 039,8	152 500,6	Объем реализованной инновационной продукции, всего
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан:	65 686,1	81 149,9	82 841,6	Казахстан
Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	17 384,6	23 244,3	25 872,8	из них в страны СНГ
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	44 133,1	88 416,5	107 585,8	из них: Продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям
Жетілдіруге ұшыраған өнімдер	16 669,0	35 721,5	49 993,9	за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	10 161,8	16 593,3	15 667,0	из них в страны СНГ
Өзге инновациялық өнімдер	70 870,1	56 570,1	38 818,0	Продукция, подвергавшаяся усовершенствованию за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	46 362,1	40 898,6	31 217,8	из них в страны СНГ
Өзге инновациялық өнімдер	5 231,2	10 835,5	5 936,5	Прочая инновационная продукция за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	2 655,0	4 529,8	1 630,0	из них в страны СНГ
	1 809,0	2 910,8	1 473,5	

Инновациялық өнімдердің құрылымы Структура инновационной продукции

пайызбен

в процентах

7.9. Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем оказанных услуг инновационного характера

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер, барлығы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне	5 866,7	6 431,1	7 512,5	Оказано услуг инновационного характера, всего за пределы Республики Казахстан из них в страны СНГ
	328,0	236,1	1 992,8	
	9,3	8,0	132,8	

7.10. Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение инновационной продукции в общем объеме производства промышленных предприятий

пайызбен

в процентах

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	2,4	2,4	2,1	Республика Казахстан
Ақмола	10,1	36,5	35,8	Ақмолинская
Ақтөбе	0,3	1,3	2,0	Актюбинская
Алматы	5,0	5,8	3,5	Алматинская
Атырау	0,03	0,2	-	Атырауская
Батыс Қазақстан	0,2	0,4	0,3	Западно-Казахстанская
Жамбыл	2,0	1,5	2,7	Жамбылская
Қарағанды	11,7	6,4	4,8	Карагандинская
Қостанай	0,1	0,6	0,7	Костанайская

Жалғасы

Продолжение

	2005	2006	2007	
Қызылорда	0,001	-	-	Кызылординская
Маңғыстау	1,1	0,6	0,7	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	4,3	4,5	1,8	Южно-Казахстанская
Павлодар	3,5	0,3	0,5	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	4,8	6,4	2,2	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	5,0	3,6	5,6	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	4,1	2,3	-	г. Астана
Алматы қаласы	3,0	2,4	2,0	г. Алматы

7.11. Өнеркәсіп кәсіпорындарының экономикалық қызмет түрлері бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі
Распределение объема инновационной продукции по видам экономической деятельности промышленных предприятий

млн. тенге

млн. тенге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
		в том числе			
	Реализовано инновационной продукции, всего	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Барлығы	152 340,3	107 585,8	38 818,0	5 936,5	Всего
Кен өндіру өнеркәсібі	25 166,1	24 604,6	561,5	-	Горнодобывающая промышленность
соның ішінде:					в том числе:
Отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіру	561,5	-	561,5	-	Добыча топливно-энергетических полезных ископаемых
Кен өндіру өнеркәсібі, отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіруден басқа	24 604,6	24 604,6	-	-	Горнодобывающая промышленность, кроме добычи топливно-энергетических полезных ископаемых
Өңдеу өнеркәсібі	127 174,0	82 981,2	38 256,3	5 936,5	Обработывающая промышленность
соның ішінде:					в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	5 576,5	4 300,0	628,6	647,9	Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
		в том числе			
Реализовано инновационной продукции, всего	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	1 902,4	1 881,6	20,8	-	Текстильная и швейная промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқким өндіру	184,5	3,1	-	181,4	Производство кожи, изделий из кожи и производство обуви
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	444,6	37,9	400,1	6,6	Обработка древесины и производство изделий из дерева
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі;	1 419,0	171,7	1 030,5	216,8	Целлюлозно-бумажная промышленность; издательское дело
баспа ісі					
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	5 061,2	2 337,4	62,3	2 661,5	Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов
Химия өнеркәсібі	7 727,4	7 676,1	45,4	5,9	Химическая промышленность
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	4 080,1	3 760,9	248,5	70,7	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	4 437,5	3 238,7	1 171,4	27,4	Производство прочих неметаллических минеральных продуктов
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	48 884,0	15 342,0	32 114,3	1 427,7	Металлургическая промышленность и производство готовых металлических изделий
Машиналар мен жабдықтар өндіру	13 967,7	12 226,3	1 192,6	548,8	Производство машин и оборудования
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	8 907,6	8 521,7	385,9	-	Производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	24 112,6	23 319,0	793,6	-	Производство транспортных средств и оборудования
Өнеркәсіптің өзге салалары	468,9	164,8	162,3	141,8	Прочие отрасли промышленности
Электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу	0,2	-	0,2	-	Производство и распределение электроэнергии, газа и воды

7.12. Өнеркәсіп кәсіпорындарының облыстар бойынша инновациялық өнімдер көлемінің бөлінуі Распределение объема инновационной продукции промышленных предприятий по областям

млн. теңге

млн. тенге

	Инновациялық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
	Реализовано инновационной продукции, всего	в том числе			
		продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция	
Қазақстан Республикасы	152 340,3	107 585,8	38 818,0	5 936,5	Республика Казахстан
Ақмола	41 235,6	41 235,6			Ақмолинская
Ақтөбе	11 680,0	11 211,9	468,0		Актюбинская

Жалғасы

Продолжение

	Инновация-лық өнімдердің өткізілгені, барлығы	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
Реализовано инновационной продукцией, всего	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Алматы	8 577,4	7 829,9	747,5		Алматинская
Атырау	186,9	156,9		30,0	Атырауская
Батыс Қазақстан	2 343,8	531,0	890,9	921,9	Западно-Казахстанская
Жамбыл	2 130,2	2 082,2	47,8	0,2	Жамбылская
Қарағанды	37 986,5	5 876,4	32 110,0		Қарагандинская
Қостанай	1 344,8	1 315,0	29,8		Қостанайская
Маңғыстау	7 353,0	7 164,0	7,7	181,4	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	2 715,1	1 874,3	602,6	238,1	Южно-Казахстанская
Павлодар	1 963,0	142,0	569,2	1251,8	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	959,9	951,6	8,3		Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	26 015,4	22 446,8	716,0	2 852,6	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	13,0	13,0			г. Астана
Алматы қаласы	7 835,7	4 755,1	2 620,1	460,4	г. Алматы

7.13. Өткізілген инновациялық өнімдердің бөлінуі Распределение реализованной инновационной продукции

пайызбен

в процентах

	Өнеркәсіп кәсіпорындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	соның ішінде			
		қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Қазақстан Республикасы одан:	2,1	1,5	0,5	0,1	Республика Казахстан из них:
Өңдеу өнеркәсібі соның ішінде:	4,7	3,1	1,4	0,2	Обрабатывающая промышленность в том числе:
Тамақ өнімдерін өндіру, сусындар мен темекіні қоса	1,4	1,0	0,2	0,2	Производство пищевых продуктов, включая напитки, и табака
Тоқыма және тігін өнеркәсібі	7,4	7,3	0,1		Текстильная и швейная промышленность
Былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар өндіру және аяқкіім өндіру	8,9	0,1		8,7	Производство обуви
Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар өндіру	5,8	0,5	5,2	0,1	Обработка древесины и производство изделий из дерева
Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі;					Целлюлозно-бумажная промышленность;
баспа ісі	1,9	0,2	1,4	0,3	издательское дело
Кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдарды өндіру	4,4	2,0	0,1	2,3	Производство кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов
Химия өнеркәсібі	12,3	12,3			Химическая промышленность
Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіру	3,0	2,7	0,2	0,1	Производство резиновых и пластмассовых изделий
Металға жатпайтын өзге де минералды өнімдерді өндіру	2,1	1,5	0,6		Производство прочих неметаллических минеральных продуктов

	соның ішінде				
	Өнеркәсіп кәсіп-орындары өндірісінің жалпы көлеміндегі инновациялық өнімдердің бөлінуі	қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнімдер	жетілдіруге ұшыраған өнімдер	өзге инновациялық өнімдер	
		в том числе			
Распределение инновационной продукции в общем объеме собственного производства промышленных предприятий	продукция, вновь внедренная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям	продукция, подвергавшаяся усовершенствованию	прочая инновационная продукция		
Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	3,8	1,2	2,5	0,1	Металлургическая промышленность и производство готовых металлических изделий
Машиналар мен жабдықтар өндіру	10,1	8,8	0,9	0,4	Производство машин и оборудования
Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар өндіру	13,8	13,2	0,6		Производство электронного и оптического оборудования
Көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру	23,8	23,0	0,8		Производство транспортных средств и оборудования
Өнеркәсіптің өзге салалары	0,2		0,2		Прочие отрасли промышленности

7.14. Технологиялық инновацияға жұмсалған жалпы шығындар құрылымы
Структура затрат на технологические инновации

млн. теңге

млн. теңге

	2005	2006	2007	
Барлығы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	Всего
соның ішінде:				в том числе:
жаңа өнімдерді, қызмет көрсетуді және оларды өндіру әдісін (табыстау), жаңа өндірістік процестерді зерттеу және әзірлеу	12 907,5	13 718,2	6 307,9	исследование и разработка новых продуктов, услуг и методов их производства (передачи), новых производственных процессов
технологиялық инновациямен байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алу	39 810,1	40 423,8	58 083,1	приобретение машин и оборудования, связанных с технологическими инновациями
жаңа технологияларды сатып алу одан: өнертабыстарды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді пайдалануға лицензиясы, патент алу құқығы,	2 107,6	1 827,0	1 214,5	приобретение новых технологий из них: права на патенты, лицензии на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей
бағдарламалық құралдарды сатып алу	1 477,4	1 224,8	795,7	приобретение программных средств
өндірістік жобалау, жаңа өнімдерді шығаруға арналған өндірісті дайындаудың басқа түрлері, жаңа қызмет көрсету немесе оларды өндіру (табыстау) әдісін енгізу	4 900,9	1 500,3	4 194,2	производственное проектирование, другие виды подготовки производства для выпуска новых продуктов, внедрения новых услуг или методов их производства (передачи)
инновациялармен байланысты персоналды оқыту және дайындау	580,4	155,5	106,7	обучение и подготовка персонала, связанного с инновациями
маркетингтік зерттеулер	351,7	288,0	189,5	маркетинговые исследования
технологиялық инновацияға жұмсалған өзге шығындар	4 953,4	20 848,3	12 631,8	прочие затраты на технологические инновации

7.15. Облыстар бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары
Затраты на технологические инновации предприятий по областям

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	Республика Казахстан
Ақмола	2 011,7	2 152,2	1 688,8	Ақмолинская
Ақтөбе	5 681,6	4 705,3	14 047,3	Актюбинская
Алматы	1 900,1	1 391,9	1 222,7	Алматинская
Атырау	895,4	5 336,1	311,1	Атырауская
Батыс Қазақстан	298,7	354,2	2 341,0	Западно-Казахстанская
Жамбыл	1 744,7	1 746,6	1 752,9	Жамбылская
Қарағанды	21 454,4	21 065,9	10 912,0	Карагандинская
Қостанай	351,0	2 298,4	5 810,2	Костанайская
Қызылорда	35,6	200,4	190,0	Кызылординская
Маңғыстау	8 012,1	2 651,8	933,4	Мангистауская
Оңтүстік Қазақстан	2 148,6	2 427,7	2 603,7	Южно-Казахстанская
Павлодар	375,8	1 405,7	24 568,5	Павлодарская
Солтүстік Қазақстан	34,8	13 811,5	72,9	Северо-Казахстанская
Шығыс Қазақстан	7 464,4	6 760,1	9 449,6	Восточно-Казахстанская
Астана қаласы	5 395,0	4 867,2	1 021,1	г. Астана
Алматы қаласы	9 285,1	8 811,0	6 598,1	г. Алматы

7.16. Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, меншік нысандары бойынша
Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности

млн. теңге

млн. тенге

	2005	2006	2007	
Қазақстан Республикасы	67 088,9	7 9985,9	83 523,4	Республика Казахстан
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік				государственная
меншік	4 072,5	7 069,5	4 650,7	собственность
жеке меншік	44 056,5	68 689,5	48 472,1	частная собственность
басқа мемлекеттердің,				собственность других
олардың заңды тұлғалары				государств, их юридических
мен азаматтарының меншігі	18 959,9	4 226,9	30 400,6	лиц и граждан

7.17. Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша
Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

млн. теңге

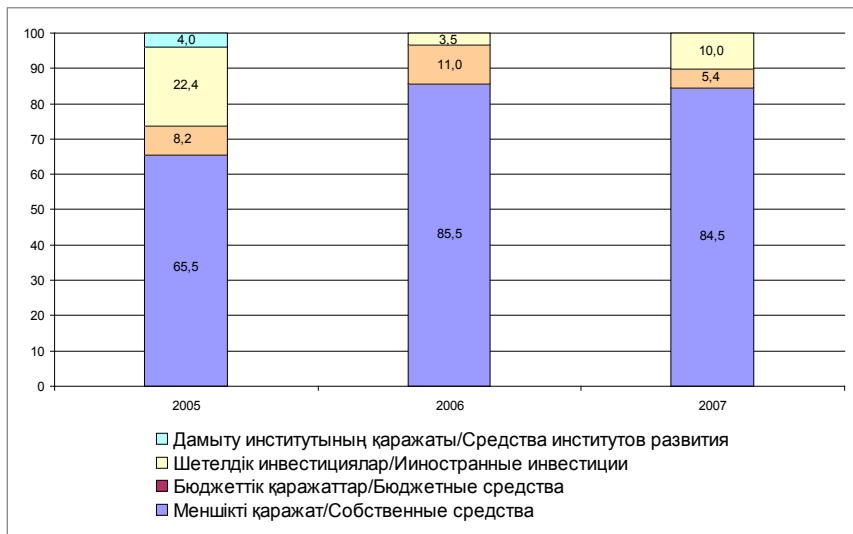
млн. теңге

	2005	2006	2007	
Барлығы	67 088,9	79 985,9	83 523,4	Всего
соның ішінде:				в том числе:
республикалық бюджет	5 381,8	6 478,4	4 359,7	республиканский бюджет
жергілікті бюджет	106,1	2 321,2	184,5	местный бюджет
меншікті қаражат	43 936,8	68 407,3	70 576,3	собственные средства
шетелдік инвестициялар	14 994,7	2 762,7	8 379,7	иностранные инвестиции
одан:				из них:
ТМД елдері	70,0	0,7	46,6	страны СНГ
дамыту институтының қаражаты	2 669,4	16,3	23,2	средства институтов развития
одан:				из них:
инновациялық гранттар	...	3,8	5,8	инновационные гранты

Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсаған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша
Затраты на технологические инновации предприятий по источникам финансирования

пайызбен

в процентах

**7.18. Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар
Затраты на технологические инновации в промышленности**

млн. теңге

млн. тенге

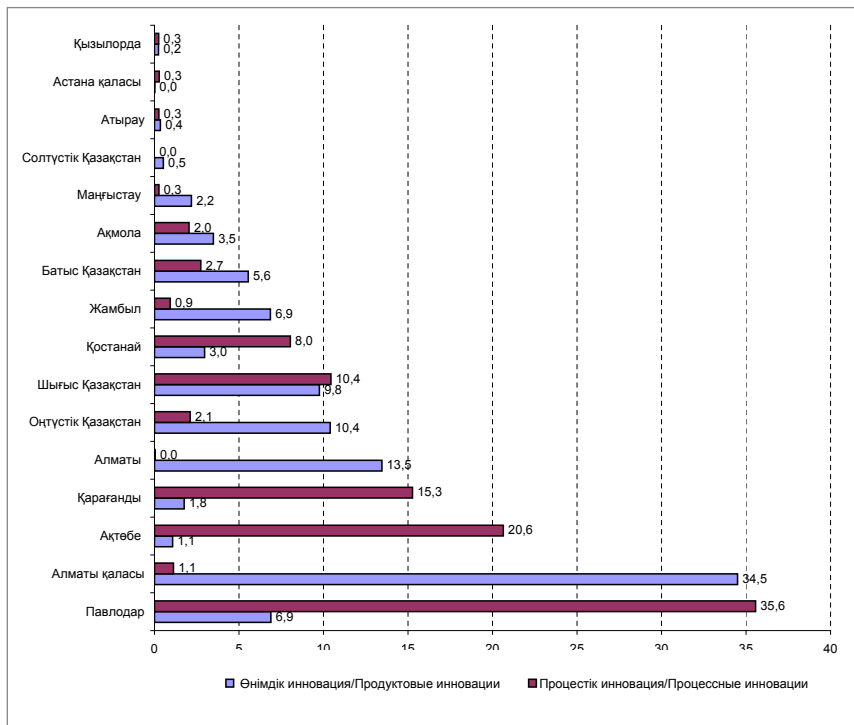
	Барлығы																												
	2005					2006					2007																		
	өнімдік инновация					өнімдік инновация					процестік инновация																		
	в том числе					в том числе					процессные инновации																		
продуктовые инновации										процессные инновации																			
2005										2006										2007									
Қазақстан Республикасы	56 016,5	71 513,4	76 264,9	15 144,3	29 521,4	8 922,5	40 872,2	41 992,0	67 342,4	Республика Казахстан																			
Ақмола	2 011,7	2 152,2	1 688,8	458,3	1 137,9	310,9	1 553,4	1 014,3	1 377,9	Ақмолинская																			
Ақтөбе	5 646,3	4 577,3	13 992,7	144,5	48,3	96,0	5 501,8	4 529,0	13 896,7	Актюбинская																			
Алматы	1 544,0	1 375,3	1 222,7	789,5	1 375,3	1 200,6	754,5	-	22,1	Алматынская																			
Атырау	167,5	5 221,4	208,2	92,5	5 066,1	31,4	75,0	155,3	176,8	Атырауская																			
Батыс Қазақстан	251,2	354,2	2 341,0	126,6	294,8	495,2	124,6	59,4	1 845,8	Западно-Казахстанская																			
Жамбыл	1 511,9	1 381,4	1 241,3	119,5	263,4	611,8	1 392,4	1 118,0	629,5	Жамбыльская																			
Қарағанды	21 244,5	20 770,8	10 437,3	138,2	292,4	156,9	21 106,3	20 478,4	10 280,4	Қарагандинская																			
Қостанай	296,8	2 232,0	5 678,0	51,1	170,5	264,6	245,7	2 061,5	5 413,4	Костанайская																			
Қызылорда	33,8	200,4	190,0	12,2	15,7	21,2	21,6	184,7	168,8	Қызылординская																			
Маңғыстау	7 923,0	2 647,1	372,9	7 529,8	2 443,0	195,3	393,2	204,1	177,6	Мангистауская																			
Оңтүстік Қазақстан	2 107,1	2 030,0	2 351,5	128,7	47,7	927,5	1 978,4	1 982,3	1 424,0	Южно-Казахстанская																			
Павлодар	309,6	1 400,1	24 566,2	17,9	35,6	614,6	291,7	1 364,5	23 951,6	Павлодарская																			
Солтүстік Қазақстан	1,3	13 774,7	46,9	1,3	13 739,8	46,9	-	34,9	-	Северо-Казахстанская																			
Шығыс Қазақстан	5 880,8	5 284,4	7 901,2	43,4	625,6	870,8	5 837,4	4 658,8	7 030,4	Восточно-Казахстанская																			
Астана қаласы	5 380,9	4 867,3	189,8	5 380,8	1 184,2	0,8	0,1	3 683,1	189,0	г. Астана																			
Алматы қаласы	1 706,1	3 245,1	3 836,6	110,1	2 781,2	3 078,1	1 596,0	463,9	758,5	г. Алматы																			

Өнеркәсіптегі технологиялық инновацияға жұмсалған шығындар құрылымы

Структура затрат на технологические инновации в промышленности

пайызбен

в процентах

Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі.
Статистикалық жинақ
/Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі/ Астана, 2008
Наука и инновационная деятельность Казахстана в 2007 году.
Статистический сборник
/Агентство Республики Казахстан по статистике/ Астана, 2008

Қазақстанның 2007 жылғы ғылымы және инновациялық қызметі Статистикалық жинақ

Наука и инновационная деятельность Казахстана в 2007 году Статистический сборник

Жауапты шығарушы –
Қызмет көрсету статистикасы
департаменті

Ответственный за выпуск –
Департамент статистики
услуг

Алу мәселесі бойынша:
010000, Астана қаласы, Сол жағалау,
Министрліктер үйі, 35 көше,
2 үй, 4-ші кіреберіс
факс: 8(7172) 749546
тел: 8(7172) 749295, 749515

По вопросам приобретения:
010000, г.Астана, Левый берег,
Дом Министерств, 35 улица,
д.2, 4 подъезд
тел: 8(7172) 749295, 749515
факс: 8(7172) 749546

Көлемі: 4,60 ЕБТ

Объем: 4,60 УПЛ

Таралымы: 500 дана

Тираж: 500 экз.

Компьютерлік беттеген
«Жарқын Ко» ЖШС,
тел: 8 (7172) 215086, факс: 218024

Компьютерная верстка
ТОО «Жарқын Ко»,
тел: 8 (7172) 215086, факс: 218024